

Administrația Română

ORGANUL ASOCIAȚIEI NOTARILOR COMUNALI DIN ROMÂNIA

Jurisprudență ★ Administrație ★ Studii ★ Informațiuni ★ Revendicări

Apare lunar

Redactor: Isac E. Isacu, notar

Redacția și Administrația

Timișoara I, Str. 10 Maiu No. 3.

CUPRINSUL:

- „A. R.“: Adunarea consiliului de administrație și a președinților de secții ale Asoc. Notarilor Com.
(Dl. Profesor univ. J. H. Vermeulen apără interesele notarilor)
„A. R.“: Concentrarea tuturor conștiințelor românești în jurul Legii Antirevizioniste.
GH. COLAN, primpretor: Calitatea de membru al comunei.
J. FRIEDRICH, notar: Salarizarea notarilor.
Prof. Dr. G. L.: Diviziunile administrative în operele vechilor oameni politici.
R. ARON, secretarul A. N. C.: Adunarea generală a notarilor din județul Târnava-Mică.
DIMITRIE ISAIU, subnotar: Calvarul notarilor fără posturi.
ALEX. I. MOVILĂ, primpretor: C O M U N A.
Dr. F. GRACZY: Procedura cambială în baza noii legi a cambiei și a biletului la ordin.
Dr. V. SUPURAN: Memoriul Asoc. Funcționarilor Com. din jud. Sălaj.
I. E. I.: Contribuție la creierea isvoarelor de venit ale comunelor.
I. FLORIAN: Adunarea generală a notarilor din jud. Alba.
Informațiuni, Comunicările prezidiului, etc.

Rugăm pe toți domnii colegi Notari și alți funcționari administrativi, a ne trimite articole pentru revistă, tratând situația funcționarilor precum și orice chestiuni de specialitate.

Manuscrisele primite și nepublicate nu se înapoiază.

Abonamente 300 lei anual.

Rugăm pe Dnii Notari a trimite plata abonamentului în curs, cât și abonamentele restante la adresa: Remus Ania, notar, casier-contabil al revistei „Administrația Română”, în Fratelia (lângă Timișoara).

Pentru revistă răspunde: Isac E. Isacu, notar.

Taxele de membru, subvențiile pentru „Căminul Notarilor” sunt a se trimite pe adresa: Ioan Hajdeu, notar, casier central, ociuba-Mare, p. u. Tinca (jud. Bihor).

Adresa președintelui Asociației Notarilor Comunali din România este: Alexandru Comșia, notar, Jibou (jud. Sălaj).

Administrația Română

Organul Asociației Notarilor Comunali din România

APARE LUNAR
REDACTOR: ISAC E. ISACU, NOTAR

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
TIMIȘOARA I, STR. 10 MAIU No. 3

Adunarea consiliului de administrației și a președinților de secții județene ale Asociației Notarilor Comunali din România.

La convocarea președintelui Asociației noastre au răspuns toți membrii consiliului de administrație precum și unanimitatea președinților de secții județene, întrunindu-se în ziua de 8 Septembrie în localul Federației Salariaților Publici din București, unde s'au discutat toate chestiunile, cari preocupă pe notarii comunali din România.

Cu această ocaziune s'au adus importante hotărâri în ceea ce privește susținerea intereselor corpului de notari și s'au făcut intervențiile necesare pentru aducerea la realizare a acestor hotărâri.

Reprezentanții notarilor din întreaga țară, cari — spre cinstea lor — au venit și de data aceasta să-și îndeplinească datoria față de colegi și față de organizația din care fac parte, au arătat în plenul adunării toate nevoile secțiilor respective, propunând soluțiile necesare în vederea remedierii unor stări de lucruri, cari împiedică buna funcționare a aparatului administrativ și fac imposibilă viața slujitorilor statului. Președintele Asociației, d. Alexandru Comșa, dă citire raportului său cu privire la indemnizația specială, la care au drept notarii, această chestiune rezolvându-se în sensul că adunarea, la propunerea președintelui, hotărăște să încredințeze pe domnii profesor univ. J. H. Vermeulen și Dr. Andru să reprezinte interesele notarilor în fața onoratei Curți de Casație. În continuare, consiliul de administrație alege din sânul său câte un delegat care, împreună cu reprezentantul Federației de Salariați Publici, să înainteze domnului Primministru și domnilor Miniștri de resort câte un memoriu cuprinzând dezideratele Asociației Notarilor Comunali din România și punctul de vedere al acestor slujbași pentru redresarea administrației Statului nostru.

Într-o atmosferă de perfectă înțelegere, s'au soluționat toate celelalte chestiuni dela ordinea de zi, după care adunarea în unanimitate, mulțumind președintelui pentru activitatea depusă, îl roagă să lupte și în viitor cu aceeași energie și tragere de inimă pentru Asociație, asigurându-l de toată încrederea și recunoștința notarilor comunali.

A. R.

Concentrarea tuturor conștiințelor românești în jurul Ligii Antirevizioniste.

Entuziasmul cu care notarii comunali, la Congresul ținut la București în luna Maiu a. c., au cerut priu președintele lor Dl. Alexandru Comșia, înscrierea în Liga Antirevizionistă, ne reamintește marile înflăcărări patriotice, cari însuflețeau poporul românesc sub era stăpânirilor străine. Unui observator obiectiv la această manifestare de rară înălțare sufletească, nu i-a putut scăpa înțelegerea completă și desăvârșită a notarilor comunali față de problemele existenței națiunii noastre.

Dacă venirea Domnului Stelian Popescu în mijlocul congresiștilor a însemnat că presa dă toate atențiunea mișcării notarilor comunali, nu mai puțin adevărat este că, în persoana Domnului Stelian Popescu, a fost salutat conducătorul unei acțiuni care — prin esență — concentrează toate gândurile și tot spiritul actual al poporului românesc.

Către Liga Antirevizionistă se îndreaptă astăzi toate conștiințele conduse de acel nobil sentiment, care prezidează la baza existenței tuturor popoarelor conștiente, dela începutul istoriei și până astăzi: „dragostea de neam”, ce sălășluște în sufletul fiecărui român, fiind conducătoarea rezistenței acestui popor dealungul veacurilor, sub diferitele oprimări ale stăpânitorilor străini, ori ale domnitorilor fanarioți. Dacă — până la izbândirea marelui vis al românilor de pretutindeni — acest sentiment s'a manifestat prin bogate dovezi de afirmare ca neam și dacă prin el s'a ținut vie speranța realizării acestui scump ideal, astăzi — acest sentiment — se traduce prin nevoia de a păstra pentru veșnicie neștirbit rezultatul îndelungatelor sacrificii, multelor lupte și sublimelor jertfe.

Față de atitudinea din ce în ce mai îndrăzneată a asupritorilor de eri, ce întrebuițează procedeele cele mai nepermise pentru inducerea în eroare a opiniilor publice din occident, Liga Antirevizionistă apare ca o necesitate pentru lămurirea întregii lumi și pentru a face dovada că fiecare dintre cei 18 milioane locuitori ai României vestejește atitudinea nedemnă pentru un popor civilizat, arătată de campionii revizionismului maghiar.

Pentru poporul românesc Liga Antirevizionistă are încă o însemnătate cu atât mai mare, cu cât astăzi ea formează o nouă formulă de viață. Conștiința acestui popor satisfăcută prin unitatea dată de războiul mondial își caută astăzi un loc, unde să se concentreze necesitatea sufletească a fiecăruia de a continua și acum — după întregire — să-și manifeste acea înaltă valoare spirituală de solidaritate națională pe care o aminteam mai sus.

Este o necesitate sufletească să credem în ceva sfânt: unitatea veșnică a neamului românesc, de aceea în jurul ligei antirevizioniste s'au concentrat toate conștiințele de sufletească legătura întru dragostea de neam.

Iată de ce Liga Antirevizionistă era trebuincioasă pentru toți aceia în sufletul cărora arde o luminiță, ce nu se stinge decât odată cu viața: „dragostea de neam” un bun care nu are altă unitate de măsură decât conștiința fiecărui om. Este bunul datorită căruia pe plaiurile românești răsună astăzi neîmpiedecat cuvântul strămoșesc, este bunul cel mai neprețuit pentru care fiecare dintre noi suntem mândrii, că — posedându-l în mod cel mai desăvârșit, — cu atât mai mult ne putem considera oameni de reală valoare morală.

Și — deoarece notarii comunali din România au dat întotdeauna dovadă de simțirea lor românească, nu puteau să stea indiferenți nici de data aceasta față de o mișcare cum este aceea a Ligei Antirevizioniste, devenită — cum spuneam mai sus — o adevărată necesitate sufletească, susținută de luminița ce arde în sufletul fiecărui notar. Iată de ce spontaneitatea și căldura cu care notarii s'au înscris sub cutele drapelului păstrătorilor patrimoniului național, a fost o pornire conștientă, o pornire dictată de nevoia spirituală a fiecăruia tradusă atât de bine prin emoționantele cuvinte ale președintelui, Domnul Alexandru Comșia, ce nu a avut decât să interpreteze voința unanimă a organizației pe care o conduce, voință a fiecăruia dintre cele aproape opt mii de sate de pe tot întinsul țării.

„Administrația Română”.

Calitatea de membru al comunei.

Legea pentru organizarea administrației locale din 1929, la art. 10 ne spune că „fiecare locuitor al țării, fără deosebire de vârstă, sex, naționalitate și confesiune, trebuie să fie membru al unei comune și să participe la sarcinile ei“.

Instituția membrului comunei este o inovație în legislația administrativă din România și este un principiu împrumutat din legiurile provinciilor alipite și anume: Legea maghiară art. XXII din 1886 pentru Ardeal, legea austriacă din 1868 și legea rusescă din 1903. Dreptul de membru al comunei nu este deci altceva, decât apartinența, indigenatul sau domiciliul administrativ prevăzut în legile susamintite, care fuseseră abrogate prin legea de unificare administrativă din 1925.

Acelaș articol prevede și libertatea de strămutare dintr'o comună în alta a cetățenilor români, cu îndatorirea însă de a face cunoscut autorităților comunale respective, strămutarea lor.

La punerea în aplicare a legii sunt socotiți ca având calitatea de membri ai comunei:

- a) Toți cei înscrși în listele electorale comunale, împreună cu soțiile și copiii lor;
- b) Acei cari deși nu se află înscrși în listele electorale, pot dovedi că au fost înscrși în trecut, sau că au fost omși pe nedrept;
- c) Toți cetățenii așezați de un an în comună și cari vor face cerere prin care reclamă calitatea de membri ai comunei și au contribuit la sarcinile comunale.

Pe viitor, cetățeanul care ar dori să dobândească calitatea de membru al unei comune, trebuie să îndeplinească condițiunile prevăzute la punctul c) de mai sus, afară de funcționarii publici, cari sunt de drept membri ai comunei unde își îndeplinesc funcțiunea.

O interesantă dispoziție a legii este aceea prevăzută la aliniatul ultim al art. 13, conform căreia, comuna poate refuza, acordarea calității de membru, persoanelor cari au suferit pedepse infamante, sau cari n'au mijloc cunoscut de a-și câștiga existența. Nu știm cum se poate împăca aceasta dispoziție a legii cu cea prevăzută la art. 10, care spune imperativ, că „fiecare locuitor trebuie să fie membru al unei comune“. Ce se va întâmpla cu un condamnat,

care ispășindu-și pedeapsa, și-a recăpătat libertatea și se stabilește cu domiciliul într'o comună oarecare, cerând autorităților locale acordarea calității de membru și i se respinge cererea pe motiv, că a suferit condamnățiuni? Să încerce în altă parte? Șansele de a i se admite cererea vor fi foarte reduse, deoarece nici-o autoritate comună nu-i dornică să primească în sânul comunei sale un condamnat, fiind cunoscută repulsiunea instinctivă atât a autorităților, cât și a întregii populații față de pușcăriași.

În asemenea condițiuni, cei eliberați din închisori, vor fi siliți să devină nomazi, cutreerând fără căpătâiu țara în lung și lat și descurajați de felul cum sunt reprimiți în societate, vor reîncepe viața de mai înainte, cu riscul de a ajunge iarăși în închisoare.

Ori, interesul statului nu este ca un condamnat, după liberarea din închisoare să redevină răufăcător căci atunci, societatea nu și-a atins scopul urmărit prin închisoare, de a corecta purtarea persoanei condamnatului.

Dacă societatea nu poate primi prietenos pe un fost condamnat, nici să nu-i răpiască posibilitatea de a se stabili undeva și a începe o nouă viață bazată pe muncă cinstită.

Dacă legiuitorul, în ceiace privește obținerea calității de membru, a voit să prevadă anumite restricțiuni pentru persoanele care au suferit condamnări, în scopul de a-i ține mai ușor în evidență, putea foarte bine să stabilească norme speciale pentru această categorie de persoane în sensul, că toți cei liberați din închisori, să capete de drept calitatea de membru în comunele ultimului lor domiciliu regulat sau în lipsă de astfel de domiciliu, în comunele unde s'au născut, iar această calitate să și-o păstreze până când va deveni eventual membru al altei comune.

Aceasta era necesar cu atât mai mult, cu cât cu ocaziunea întocmirii registrelor de membri, credem că toți condamnații aflați în închisori, au rămas neînscrși în vreun registru de membri.

Dar să revenim la cazul când o comună ar refuza să acorde calitatea de membru unui fost condamnat. Ce va profita comuna respectivă în urma acestui refuz? Eu cred, că nimic, întrucât autoritatea comună nu are dreptul de a-l expulza din comună, ori cât ar fi el de indezirabil, căci și condamnatul

liberat se bucură de libertatea de locomoțiune și implicit și de dreptul de a-și stabili domiciliul într-o comună sau alta — acest drept fiind prevăzut și de L. O. A. L. la alin. 3 al art. 10. Ori, dacă nu există posibilitate de a-l îndepărta din comună, nu este mai recomandabil să i se acorde și lui calitatea de membru al comunei, dacă întrunește celelalte condițiuni legale, servindu-i aceasta și ca o încurajare pentru a determina să între în rândul oamenilor cumsecade?

Art. 14 al legii ne arată modul în care se pierde calitatea de membru precum și că, un regulament special va desvolta și preciza procedura pentru dobândirea și pierderea calității de membru, regulament care nici până în prezent n'a fost adus.

Calitatea de membru al comunei, constituind un fel de cetățenie comunală, are mare importanță pentru individul care o dobândește căci îi conferă o serie de drepturi și datorii.

— Astfel: Cetățenii cari au dobândit calitatea de membru, sunt de drept trecuți în listele electorale pentru alegerile administrative și parlamentare, dacă întrunesc și celelalte condițiuni legale; numai membrii comunei au drept la asistența comunală și se pot bucura de avantajile acordate de comună.

În privința calității de membru, legea a lăsat multe chestiuni nelămurite, în vederea — de sigur — că ele vor fi cuprinse și precizate în regulament. Enumerăm câteva:

Nu se arată nici chiar în linii generale, procedura de revizuire și complectare a registrului de membri.

Nu se spune ce se întâmplă cu noii — născuți din părinți membri ai comunei, — vor fi, sau nu înscrși la sfârșitul fiecărui an în registrul din oficiu — căci conf. art. 10 fiecare locuitor, fără deosebire de vârstă, trebuie să fie membru al unei comune; dacă minorii nu trebuie înscrși din oficiu, cine va cere înscrierea lor etc., căci un minor care ajunge într-un spital, sau devine lipsit de mijloace de trai; va trebui să dovedească calitatea de membru, iar dacă nu este înscrși în registrul, nu i se va putea elibera certificat în baza căruia să se bucure de asistența comunală.

Legea trebuia să prevadă clar, că în ce privește calitatea de membru, copiii minori legitimi, urmează condițiunea tatălui, iar cei naturali, condițiunea mamei.

Critica dispozițiilor legii cu privire la calitatea de membru, a fost făcută de însăși consiliul legislativ, sub formă de observațiuni, atunci când a dat avizul asupra proiectului legii. Prin acele observațiuni se arăta că dacă aceste dispozițiuni ar prezenta utilitate, ele trebuiau complectate cu alte dispozițiuni, spre a se evita dificultăți în aplicare; că între altele, legea nu pune principiul că dreptul de membru se dobândește prin naștere și în sfârșit, că dreptul consiliilor de a refuza apartenența unei categorii de cetățeni, este criticabil.

Nădăjduim, că noul proiect de lege administrativă la a cărui elaborare se lucrează în prezent, va menține instituția membrului comunei și va cuprinde dispozițiuni clare și complete cu privire la această materie.

Gh. Colan.

Prezidiul Asociației Notarilor Comunali din România.

COMUNICAT Nr. 10/934.

Tuturor Domnilor Notari din Țară !

Am onoare a Vă aduce la cunoștință, că DI Prim-pretor al Plăși Jibou, județul Sălaj, GAVRIL URȘU, va scoate în curând de sub tipar o lucrare de mare valoare din punct de vedere administrativ numită „DICȚIONARUL ENCICLOPEDIC ADMINISTRATIV”, care va cuprinde explicarea tuturor chestiunilor, a tuturor legilor de natură administrativă.

Până în prezent s'a imprimat litera A și B. pe cărți corectându-le, am constatat că nu există nici-o chestie referitoare la viața administrativă, care să nu fie tratată, și prevăzută cu explicațiile necesare. Afară de aceasta conține explicațiuni din toate ramurile științifice, cari survin în viața de toate zilele, în gene-

ral pot zice, că e o lucrare de care are nevoie ori și ce intelectual, nu numai din administrație ci și laic.

Noi notarii ne putem numai bucura că un om de administrație a avut curajul a se ocupa cu o atare lucrare și de aceea avem obligația și datoria a sprijini pe omul, care de 7 ani de zile a muncit ziua și noaptea pentru a umple un gol tare simțit în viața administrativă, precum și în viața de toate zilele.

Până în prezent nu avem încă nici o lucrare similară, de aceea rog pe toți Domnii Notari să binevoiască a comanda această lucrare și pentru a ajuta pe un bun coleg al nostru să anticipeze cel puțin o parte din cost, ca pe calea aceasta apariția să o înlesnim.

Condițiunile de plată sunt publicate în corpul Revistei noastre.

Jibou, la 28 August 1934.

Președinte.

A. COMȘIA. ss.

Salarizarea notarilor.

Notarii comunali de ani de zile întocmesc și înaintează la locul competent memorii, cereri pentru a li-se acorda o normală salarizare. Ei n'au pierdut nici odată convingerea că vor primi o salarizare corespunzătoare dispozițiilor Legii și Statutului funcționarilor publici, ca o răsplată pentru munca lor desfășurată în interesul Țării și a populației rurale.

Păstrând deci această speranță și mai departe, să facem un rezumat asupra dispozițiilor legale în legătură cu salarizarea și asupra punctului de vedere al notarilor asupra acestor dispozițiuni.

Chestia salarizării — după unire — își găsește reglementarea fundamentală în Decretul Nr. XX al Consiliului Dirigent al Transilvaniei, Banatului și părților românești din Ungaria, și în Ordonanța Ministerului de Interne Directoratul Cluj Nr. 8900/1921.

Notarilor li-s'a stabilit în baza acestor dispozițiuni un salariu de bază începând de la Lei 450.—; au fost deci încorporați cu retribuțiunile clasei a X-a.

Afară de această retribuțiune s-a acordat notarilor și triennale în suma de 50 Lei și având în vedere că triennalele s-a dat caracterul de salariu de bază. După fiecare trei ani de serviciu împlinit salariul de bază s-a majorat cu 50 Lei; este deci indiscutabil, că salariul notarilor din Ardeal și Banat s-a reglementat prin o lege specială.

Această lege specială a primit și aplicare până la 1. Ianuarie 1926, data intrării în vigoare a legii pentru Unificarea Administrativă.

Art. 386 al menționatei legi dispune:

„Salariile, gradele și asimilările notarilor, subprefecților, pretorilor și celorlalți funcționari comunali și județeni se vor fixa prin legea generală de organizare a salariilor. Până atunci sunt cele actuale.”

E deci necontestat, că notarii au păstrat drepturile câștigate, adică dreptul lor la salarizare conform legii speciale (Decret Nr. XX) și după 1 Ianuarie 1926 cu atât mai vârtos, cu cât nici până în ziua de azi nu s'au aplicat respectiv nu s'au executat dispozițiile art. 371 al legii pentru U. Ad. în ce privește încadrarea notarilor în gradele și clasele de salarizare.

Legea pentru O. A. L. n'a schimbat nimic în această situație, dintr-o parte, a întărit explicațiunea de mai sus prin dispozițiunile art. 550. al. 2 al acestei legi, când spune: „Salariile atât ale funcționarilor numiți de puterea centrală pomeniți mai sus, cât și ale celorlalți funcționari ai asociațiilor județene generale, județelor, comunelor și satelor se vor fixa prin legea generală de organizare a salariilor. Până atunci vor rămâne cele actuale sau cele fixate prin legi speciale.”

S'a menținut, deci, în vigoare pentru notari „Legea Specială”, adică normele de salarizare stabilite prin Decretul Nr. XX.

Și atunci, dacă luăm în cercetare dispozițiile art. 70 al legii și art. 125 al Regulamentului Statutului funcționarilor publici, conform cărora s'au abrogat orice legi, regulamente de orice natură contrare Statutului, din faptul că s'au aplicat și după data de 1 Ianuarie 1924 — intrarea în vigoare a Statutului funcționarilor publici — putem constata că, în privința acestor norme de salarizare, situația a rămas neschimbată.

Notarii au deci drepturile lor câștigate la un salariu conform dispozițiilor arătate, indiferent ce sumă li-s'a plătit de fapt.

Până la 1 Ianuarie 1926 notarii au primit salariul lor din fondul județean, care s'a întreținut din contribuția Statului și a comunelor.

Începând de la 1 Ianuarie 1926 salariul s'a înscris în bugetul Statului fără respectarea dispozițiilor arătate, a drepturilor câștigate. De la timpul acesta nu s'a acordat nici-o înaintare, nu s'a ordonat nici o trienală din motivul explicării greșite a cuvintelor legii „Salariile vor rămâne cele actuale”.

Cuvintele „cele actuale” au primit adevărata explicațiune prin sentința Inaltei Curți de Casație și Justiție cu Nr. 289 din 23 Martie 1928, când s'a stabilit, că și până la votarea legii pentru armonizarea salariilor sunt aplicabile dispozițiile legilor în vigoare, potrivit cărora funcționarii comunali și județeni îndeplinind condițiunile legale, pot fi înaintați în clase și grade. Astfel gradele, clasele funcționarilor cu quantumul salariului lor de bază rămân „Cele actuale”, dar funcționarii au păstrat drepturile de înaintare la gradele sau clasele superioare prevăzute de Statut.

Având în vedere, că înaintarea notarilor — conform Decretului XX — s'a făcut prin acordarea și stabilirea trienalelor în sensul sentinței amintite, ei au avut drept și după 1 Ianuarie 1926 la aceste trienale Ministerul de Interne a recunoscut dreptul funcționarilor la înaintare prin Decisiunea Nr. 2142-1928 (M. O. 59-1928), când a ordonat între altele „Art. III. Funcționarii își păstrează toate drepturile de înaintare la gradele sau clasele superioare, prevăzute de Statut, dacă îndeplinesc condițiile“. Prin neexecutarea acestor dispozițiuni legale și pentru notari, ei au rămas retribuiți cu un salariu mai inferior, decât este salariul unui impiegat.

Notarilor li-s'au adus și prejudicii în legătură cu aplicarea și calcularea indemnizației speciale și a sporurilor aferente. Este destul cunoscută lupta funcționarilor publici pentru recunoașterea caracterului de salariu de bază a acestei indemnizații și pentru calcularea sporurilor și după indemnizația specială.

Și notarii au cerut executarea înglobării indemnizației speciale la salariul de bază și calcularea sporurilor aferente și după această indemnizație, dar fără rezultat.

Au bazat cererile lor pe Jurnalul Consiliului de Miniștri cu Nr. 4901 din 26 Noembrie 1921, care dispune, că la data de 1 Decembrie 1921 se va plăti funcționarilor neîncadrați din Ardeal, Banat și părțile ungurene dependenți de Ministerul de Interne această indemnizație, și la faptul, că au primit și această indemnizație în suma de 300 Lei.

Din motivul, că notarii n'au fost funcționari de Stat și n'au depins de Ministerul de Interne, la data de aparițiune a Jurnalului, nu s'a recunoscut dreptul lor la această indemnizație.

Notarii și față de motivele aduse au și mai departe convingerea, că pretențiunile lor sunt juste și corecte, neputând crede, că Consiliul de Miniștri a intenționat excluderea unui corp de funcționari publici din avantajele acordate altora.

Argumentarea notarilor se dovedește acceptabilă prin Ordonanța Directoratului General din Cluj dată în privința aplicării Jurnalului de Miniștri pentru funcționarii din Ardeal, Banat și părțile Ungurene, când dispune în punctul IV. precum urmează:

Prin Decretul XX al Consiliului Dirigent, notarii și subnotarii comunali au fost asimilați clasei X. și XI. de salarizare. Prin ordonanța directoratului General din Cluj de sub Nr. 8900-1921 s'a menținut această asimilare.

Până la sfârșitul lunii Noembrie însă abia 4 județe au înaintat tablouri nominale întocmite co-

rect, deci aceste tablouri, tocmai în interesul notarilor, trebuiau să fie înaintate la Cluj până la 15 Februarie a. c. Astfel deci numai acele județe vor plăti cu începeră dela 1 Decembrie a. c. indemnitate specială, cari județe au primit dela Cluj avizul, că tablourile lor au fost acceptate. Celelalte județe vor plăti sporul numai după primirea aceluiaș aviz. **Pentru notari suma sporului nou este de 300 Lei, iar pentru subnotari de 250 Lei lunar.**

Și fiindcă la suportarea salariului de bază al notarilor și subnotarilor, prin Ordonanța Nr. 8900-921 a Directoratului din Cluj s'au stabilit trei modalități, acestea rămân în vigoare și pentru suma nouă a sporului.

Deci, pentru a putea calcula diferența, ce statul va avea să o plătească pe seama fondului de salarizare ca dotație suplimentară, se va întocmi un stat de plată pe luna Decembrie, cu rubricile tabloului nominal și întocmit după dispozițiile ordonanței citate. Se va constata, că pe această lună cu cât contribuie comuna la sporul nou și cu cât va contribui statul, urmând ca dotația convenită dela stat pe patru luni să se ordonanțeze de Min. Int.

Dispozițiunile Ordonanței dovedesc, că:

1. Indemnizația specială fixată în suma de 300 Lei s'a achitat notarilor ca un spor legal recunoscut

2. Ministerul de Interne a contribuit prin bugetul Statului la această indemnizație, recunoscând depinderea notarilor de Ministerul de Interne. Luându-se și în considerare, că indemnizația specială are caracterul salariului de bază conform sentințelor Inaltei Curți de Casație secție III, Nr. 1369-1925 și 158-1928 și conform ordonanței Casei Generale de Pensii Nr. 12782/1928 fără îndoială, că salariul de bază al notarilor se compune din 3 elemente și anume: 1. din 450 Lei; 2. din trienale și 3. din indemnizația specială, și că toate sporurile acordate după acordarea indemnizației speciale sunt de calculat după totalul sumei rezultate din unirea acestor trei feluri de retribuțiuni.

Salariul corespunzător dispozițiunilor amintite s'a plătit notarilor numai în anii 1930 și 1931. Legea pentru modificarea unor dispozițiuni din L. O. A. L. din 1931 a retrogradat din nou notarii comunali, când în punctul C dispune: „Ei vor fi salarizați potrivit salariilor avute în anul 1929“.

Pentru executarea acestei dispozițiuni legale, Ministerul de Interne a dispus următoarele: Cu ordinul Nr. 12192-1931 dat pentru aplicarea Legii sus amintite ordonă: „În noile bugete, în ceea ce privește cheltuielile de personal, leafa notarului va fi aceea, pe care el o primea la 31 Decembrie 1929 fără nici o augmentare“. În instrucțiunile date pentru întocmirea bugetului pe anul 1932 a dispus: „În

ceace privește salarizarea notarilor, ei vor primi cel puțin retribuțiunile pe cari le-au avut la Stat în anul 1929, la care se va adăoga indemnizația, care se va vărsa la Casa Pensilor”.

Dacă luăm ca bază salariul de fapt primit în 1929 și aplicăm dispozițiunile de mai sus și reducerea de 12.5% pentru anul 1933, trebuie să constatăm, că notarii nu primesc nici în prezent salariul corespunzător acestor dispozițiuni.

Văzând, că în timpul din urmă Inaltul Guvern

de multe ori a dat semnul de apreciere față de corpul de notari, aceștia trăiesc în speranța, că, cu ocaziunea votării noii legi de administrație, vor fi luate în considerare și prejudiciile suferite în timpul trecut și li-se va asigura prin încadrarea definitivă conform art. 69 al Regulamentului Statutului funcționarilor publici o justă și echitabilă salarizare, care să se bucure de completă stabilitate, evitându-se toate neajunsurile de până acum.

Iacob Friedrich, notar.

COMBATAREA PROPAGANDEI REVIZIONISTE

Apel.

Comitetul central al „Ligii Antirevizioniste Române”, în acțiunea pentru combaterea și zădărnicierea propagandei revizioniste maghiare, organizează o expoziție documentară și statistică cu ajutorul căreia să demonstreze și să lămurească prin înseși datele oficiale și documentele ungurești de dinainte de războiu, dreptatea cauzei noastre. Toată literatura statistică și documentară va fi expusă prin grafice, cartograme, diagrame și imagini sugestive, hărți etnografice, pentru ca din reprezentarea lor comparativă să reiasă prin analogie și contrast netemeinicia propagandei maghiare.

Cum realizarea acestei expoziții necesită toată literatura revizionistă și antirevizionistă apărută în diferite limbi și cât mai mult material statistic din diferite domenii ale vieții publice din Ardeal dinainte și după războiul întregirii naționale „Liga antirevizionistă română” roagă călduros toate instituțiile de stat și pe cele particulare, precum și pe toți bunii români, să binevoiască a trimite orice publicații, acte, statistici, fotografii, documente, publicații, caricaturi tendențioase, hărți și orice material privitor la problema revizionismului, pe adresa Ligii: str. Brezoianu Nr. 23 E. I. Secția expoziției.

Publicând apelul de mai sus cerem și noi tuturor colegilor notari să caute, fie la persoane particulare, fie în biblioteci, documente din care să reiasă drepturile românilor asupra ținutului Ardealului, trimițându-le de urgență pe adresa Ligii Antirevizioniste.

In comunele unde până acur: nu s-ar: înființate secții de Ligii Antirevizioniste col:gi notari vor lua inițiativa de a proceda la constituirea ei, conform statutelor și vor ajuta ca o sfântă d:voastră să lămurească pe sătenii asupra scopului urmărit de Liga Antirevizionistă.

Primum următoarea scrisoare:

LIGA ANTIREVIZIONISTĂ ROMÂNĂ

LA. ROM.

PERSOANĂ JURIDICĂ

BUCUREȘTI S. I. Str. Brezoianu Nr. 25

(Palatul ziarului „Universul”)

BUCUREȘTI,

24 August 1934.

D-lui ISAC E. ISACU

La revista „ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ”

a Asociației Notarilor Comunali din România

PERIAM - TIMIȘ-TORONTAL.

Avem onoare a vă confirma primirea adresei D-voastră din 19 August a. c. împreună cu revista „ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ” în care ați publicat apelul către notari pentru a activa în marea cauză națională, pe care o reprezintă „LIGA ANTIREVIZIONISTĂ ROMÂNĂ”.

Vă aducem prin aceasta călduroase mulțumiri atât D-voastră cât și distinșilor D-voastră colaboratori, pentru însuflețirea și hotărârea cu cari ați plecat la luptă.

Președinte.

Secretar G-ral.

Liga Antirevizionistă Română ne încunoștințează că încă dela data de 16 Iulie a. c. s'a trimis, în parte, la toate filialele județene ale asociațiunei noastre, adeziuni și statute. Primirea acestui material de propagandă nu a fost încă confirmată. Domnii președinți ai secțiilor județene sunt cu insistență rugați a distribui fiecărui coleg ad:ziuni le și statutele, pentru ca aceștia să poată acționa în cadrul mișcării Ligii Antirevizioniste.

Primum la redacție „Gazeta Antirevizionistă”, care apare la Arad sub direcțiunea dlui Isaia Tolan. Bine documentat și bine redactat, acest ziar este o nouă armă de apărare contra atacurilor inconstiente ale amatorilor de revizuire teritoriale.

Diviziunile administrative în operele vechilor oameni politici.

de : Prof. Dr. G. L.

Redăm, cu titlu de document, concepția despre stat a primului utopist după Plato, politicianul Sir Thomas Morus (n. 1478 † 1535) cancelar pe timpul lui Henric VIII-lea, decapitat din ordinul regelui pentru părerile sale :

Teritoriul insulei Utopia este de cincisute de mii de pași — jur împrejur, cu un diametru tras pe la mijloc de două sute de mii de pași; la intrare insula prezintă forma unei semilune întrucât ea se termină în vârful ascuțite. Numele vechi al ținutului era Abraxas și fusese schimbat de Utopus, cuceritorul ei, care întemeiază aci o republică, civilizând pe locuitorii ei, dându-le o formă specială de guvernământ suverană tuturor formelor de guvernare cunoscute până atunci. Utopus cuceritor și legislator, stăpân al ținutului întreg luă măsuri de izolare completă a insulei, tăind o limbă de pământ cca. 15 mii pași, care mai lega insula de continent, prin forța muncii soldaților săi.

Insula Utopia avea 54 orașe în cari clădirile erau uniforme, având aceeași perspectivă. În orașe se vorbea aceeași limbă, stăpâneau aceleași legi și aceleași obiceiuri. Orașele erau depărtate unele de altele dela 24 leghe până la o cale de o zi, pe jos.

Capitala țării e: „Anaurata“, așezată în centrul insulei; în fiecare an cetățile trimit la Anaurata câte trei bărbați în vârstă și cu experiență, spre a se ocupa de afacerile generale ale insulei. Teritoriul fiecărui oraș în circonferință este de 20 mii de pași, unele având ceva mai mult teren din cauza depărtării unuia de altul, totuși suprafața rămâne constantă în fiecare oraș, cetatea fiind mulțumită cu dania, ce i-s'a dat și nu caută să profite în dauna alteia depășind terenul ce-i aparține. Fiecare proprietate își are conacul ei plăcut și bine înzestrat, cu instrumente necesare lucrărilor de agricultură și sunt locuite rând pe rând de locuitorii cetății. Familia care se stabilește la țară e compusă din 40 persoane, jumătate bărbați, jumătate femei și 2 sclavi. Capul familiei sunt un bătrân și o bătrână. În grădină ei cultivă în fiecare an plante copaci, flori și viță de vie. Fiecare casă are grădină. Toate aceste grădini la un loc par că nu formează decât una singură, care se întinde dealungul fiecărei străzi și care de cealaltă parte se mărginește cu o stradă paralelă. Orice casă are două porți, una care dă în grădină și una spre stradă. Ușile se închid singure, de deschis e de ajuns să le înpingi numai.

Proprietatea nefiind individuală și cum oamenii cari locuiesc în case nu au nimic care să le aparțină în particular, n'au lipsă nici de zăvoare, nici de broaște pentru a se feri de hoști, cari nici nu sunt. În fiecare al zecelea an se schimbă locuința prin tragere la sorți.

Grădinile sunt singurele lucruri, cărora utopienii le sunt cu deosebire atașați și pentru care ei au cea mai mare grijă. În fruntea fiecărei grupări de treizeci de familii se află un magistrat, care se realege în fiecare an. Peste 300 familii domnește un director. 200 directori compun un corp select, cu un președinte în frunte, ales de cetățeni prin delegație.

Orașul se mai împarte în patru cartiere, cari aleg câte o persoană, în total 4 persoane, dintre cari directorii aleg o persoană destinată să ocupe serviciul de președinte. Alegerea se face prin scrutin, după ce votanții s'au angajat prin jurământ să aleagă pe acela care va fi vrednic. Funcțiunea de președinte este pe viață admitând însă că dacă el ar încerca să introducă despotismul este imediat destituit. Orice alte funcțiuni și atribuțiuni publice sunt numai pe timp de un an. Tot la trei zile directorii se întrunesc în ședință cu președintele, unde discută treburile statului, cum și unele afaceri particulare cari fiind puține se judecă cu cea mai mare atențiune. Rând pe rând câte doi magistrați au dreptul să ia parte la ședințele consiliului, unde nu se poate hotărâ nimic asupra treburilor republicei, fără ca moțiunea să nu fi fost discutată și admisă în plin senat cu trei zile înainte. Afară de această adunare orice persoană ar încerca să se pronunțe asupra chestiunilor de administrație, ar comite o crimă. Ziua se împarte în 24 ore. Timpul de lucru trei ore înainte de masă și trei ore după masă, iar după dejun muncitorul odihnește două ore — din oficiu. — La orele 8 seara oamenii se pregătesc de somn, având a se odihni opt ore întregi. Se scoală însă la ora 4 dimineața. Oricine își poate petrece timpul după plac între orele de lucru, repaus și somn. Oamenii își întrebuințează timpul cu jocuri instructive, cu studierea artei și contemplarea naturii. Oamenilor deci nu le lipsește nimic, ei au de toate ce este plăcere și utilitate în viață.

Orașul este populat cu numeroase familii, compuse din toate rubedeniile ale diferitelor ramuri.

(Va urma.)

Revizuirea legislației administrative.

Asperitățile timpului de azi, ne avertizează zi de zi la evidențierea și scoaterea în relief a autorității de stat în măsură cât mai pronunțată.

Se necesită deci fortificarea aparatului de stat cu elemente indistructibile, cari să constituie o garanție reală a unei bune administrațiuni.

Se necesită deci, și-n primul rând, fortificarea bazei, fundamentului zidului administrativ, în consecință instituirea unei vieți normale în administrația comunelor rurale.

Și atunci când facem o reprivire asupra vieții comunelor rurale ne lovim de o crudă realitate, că viața acolo e infectată de diverse curente distrugătoare — unitatea de conducere nu prezintă vre-o afirmățiune serioasă — interesele de obște sunt stânjenite în existența lor de cele particulare, o nestabilitate generală în mersul vieții care face să crezeze cele mai grave neajunsuri și să producă cele mai mari nemulțumiri.

Intre astfel de condițiuni — bineînțele, lipsește ce e mai principal intru determinarea unei situații normale — munca cinstită, sprijinită de o continuitate neștirbită.

Zadarnice vor fi toate încercările și experimentările Corpurilor Legiuitoare privind revizuirea legislației administrative — dacă construcția zidului nu va avea de bază determinațiunea autorității de stat, în persoana organului de executare, care în comunele rurale e Notarul.

Astfel ar trebui să fie, deoarece constituie un deziderat confirmat atât din partea convingerii sănătoase a lumii dela sate, cât și de un raționament real al experiențelor de toate zilele, ce nu se poate combate — căci principiul în chestiune cuprinzând o credință fermă și hotărâtă a îmbunătățirii situației, dacă nu azi — dar incurând va trebui să fie respectat.

Și acest deziderat — constituie cerința eminentă a populației comunelor rurale din întreaga țară — de a avea la îndemână, în mijlocul său un element, organ al statului, inzestrat cu depline drepturi și atribuțiuni, care să fie îndrumătorul vieții și apărătorul drept în neajunsurile obveniente.

Astfel concepem organizarea vieții comunelor rurale — unde Notarul, agentul puterii centrale să fie pentru viitor organul inzestrat cu drepturi și atribuțiuni ample — să i se asigure un teren de muncă și o existență care să-l ferească de grija zilei de mâine.

Notarul de azi, a fost un slujbaș vitreg al statului — căruia i s'au adus cele mai mari neîndreptățiri — i s'a pretins o muncă grea din zi în noapte, o responsabilitate morală și materială în toate fazele vieții de stat — fără să i se fi asigurat o retribuțiune cinstită — fără să fi fost inzestrat cu drepturi autoritare și de stabilitate.

Un dezinteres complet s'a manifestat față de acest organ important în viața comunelor rurale — nerespectându-se intru nimic dispozițiunile categorice ale Statutului Funcționarilor Publici — nici în ce privește avansarea pe loc și nici în ce privește salarizarea.

E singurul Corp de funcționari din țară al cărui drepturi de salarizare nu sunt normate, respectiv drepturile prevăzute în lege nu sunt respectate.

Astfel în vederea sistării acestor neîndreptățiri și-n scopul instituirii unui regim de dreptate prin respectarea tuturor prevederilor legii — în consecință pentru intensificarea voinței de muncă cinstită și pentru recompensarea acțiunii istovitoare și plină de răspundere a Notarului comunal, — în primul rând se necesită reintroducerea gradațiilor de salarizare — cum aceasta normă în trecut a fost respectată față de Corpul Notarilor și cum acest sistem de salarizare se aplică față de Corpul didactic, Medicii Veterinari și alte categorii de funcționari, — deoarece condițiunile vitrege ale salarizării de azi constituie o neîndreptățire și o desconsiderațiune completă a importanței Notarului în concertul vieții de stat.

Tot pentru instituirea unui stimulent de activitate cât mai merituosă și rodnică — se necesită în mod imperios adaptarea sistemului de avansare pe loc până la gradul de șef de serviciu, — astfel aplicarea acestei dispozițiuni ale legii Statutului Funcționarilor Publici și față de Corpul Notarilor.

Datorințele ce ni se impun — cărora răspundem cu abnegațiune și deplină conștiinciozitate — reclamă și obligațiuni din partea statului, și noi în dezideratele noastre nici când n'am cerut decât o normă de lege care să consfințească și drepturile noastre călcate în picioare.

N'am cerut altceva nicicând, decât la ce am avut drept — respectul legii — în consecință o atențiune și un tratament mai omenesc.

Și aci, la această parte de expunere, cu o vie plăcere și o stimă deosebită aducem sincerile noastre mulțumiri Dlui Mircea Enăchescu, avocat în Mini-

sterul de Interne, care în articolul D-Sale, intitulat „Dreptul de avansare al Notarilor” apărut în revista „România Administrativă” — în mod dezinteresat, condus de un singur dor și gând, a aflat de bine de a susținea și a se ocupa cu această teză a noastră, ca astfel aceea luând ființă să se aducă un aport de îmbunătățire Corpului Notarial și prin această priză însăși administrațiunii comunelor rurale.

Toată lauda acestor convingeri reale și nobile, Domnia Sa, cerând ca încheiere cele ce urmează:

„Socotim că, cu ocaziunea revizurii legislației administrative, se va soluționa în alt mod și statutul acestor funcționari, dându-le posibilitatea — nu numai în interesul lor, dar și în acel al administrației — să poată avansa pe loc, în funcțiunea atât de importantă ce sunt chemați a îndeplini.

Astfel, credem, că se vor putea și în viitor recruta și mai ales menține în acest Corp, elemente distinse și folositoare administrațiunii.”

Un alt neajuns în viața comunelor rurale care reclamă o remediere urgentă e situația tot atât de vitregă a Colegilor de muncă, a Subnotarilor, a căror drepturi până în prezent au fost cu totul neglijate — astfel ca prima condiție se recere de a li se asigura dreptul la pensie și aceasta în mod retroactiv prin achitarea taxelor de pensiuine asupra timpului deja servit.

Dezinteresul în această privință se evidențiază în mod eclatant prin faptul, că chiar și personalului de serviciu — ușierilor, ordonanțelor de birou dela diferite autorități li s'a recunoscut dreptul de a fi membri la Casa Glă de Pensiuini, — pe atunci, subnotarii cu calificare de bacalaureat, școală de notari, licență în drept — au fost nesocotiți la beneficierea acestui drept.

În condițiunile vieții sociale de azi, când mulțimea meseriaș prin cotizațiunile sale către Casa de Ocrotire Socială își asigură pensie pentru caz de infirmitate sau la vârsta bătrâneții — atunci când în alte țări oamenii respectiv muncitorii ajunși la o vârstă mai înaintată care îi face improprii de lucru, se înscriu din oficiu pentru a fi ocrotiți de către stat, credem pe deplin justificat acest deziderat al nostru, ca subnotarilor să li se asigure acest drept fără amânare, ca astfel prin acest act social să li se creieze o înviorare sufletească, un stimuleni de muncă cinstită și un respect în eficacitatea leguiriilor a căror beneficii trebuie să cuprindă pe toți slujbașii țării.

Tot din considerentele relevate mai sus se necesită, ca și față de subnotari să se respecte dreptul la gradațiile de salarizare și avansare pe loc până la gradul de subșef de birou cl. I. — cunoscând că în urma supraproducției de titrași — aproape 60% din

numărul lor nu va ajunge la postul de Notar, rămânând astfel toată viața ca subnotari.

În general, socotim de absolut necesar, ca dreptul de pensie să se extindă asupra întregului aparat administrativ dela comunele rurale, cu excepția Primarilor, cari nu sunt funcționari de carieră — sprijinindu-ne în această privință tot de motivele indicate mai sus.

Aceste sunt în linii sumare primele și cele mai urgente necesități cari reclamă a fi îndeplinite în proxima sesiune Parlamentară cu ocaziunea revizurii legislației administrative — deoarece numai în aceste condițiuni putem conta de a avea elemente solide la baza zidului administrativ, ce — în primul rând — servește chiar interesele eminente ale statului.

Iar noi, D-lor Colegi — cei mai chemați a determina realizarea cerințelor eminente ale statului și a face o administrație de model, ni se incumbă o sfântă datorință de a duce aceasta luptă la bun sfârșit.

Drepturile nu se câștigă ci se eluptă — pentru care scop se necesită o solidaritate fermă și o colaborare demnă a tuturor membrilor Asociațiunii noastre, cunoscând, că numai în aceste condițiuni vom putea ajunge la realizarea dezideratelor noastre juste.

Halmeu, la 7 Septemvrie 1934.

Notar, Leon Bârlea.

Prezidiul Asociației Notarilor Comunali din România.

COMUNICAT Nr. 9/934.

Tuturor secțiilor județene,

La reședință.

Cu cea mai plăcută satisfacție țin să aduc la cunoștință tuturor, că în urma apelului nostru din 20 Iunie 1934, publicat în Revista Nr. 7/934, au înțeles strigătul de alarmă al nostru, județul Satu-Mare și Brașov, punând la dispoziția Asociației următoarele sume:

1. Brașov 20.800.— Lei,
2. Satu-Mare 20.000.— Lei.

Am toată nădejdea, că exemplul acestor județe va fi urmat de toate celelalte și Domnii Președinți i-și vor înțelege rostul, rog pe toți colegii de bine ca, uniți, să dea sprijinul Președintelui de județ să-și poată face datoria, căci fără spiritul de înțelegere și concursul tuturor toate intențiile bune sunt zadarnice.

Exprim cele mai sincere mulțumiri D-lor Președinți ai județelor Brașov și Satu-Mare, precum și tuturor colegilor înțelegători din aceste vrednice județe și-i rog pe toți să urmeze exemplul acestora.

Jibou, județul Sălaj, la 17 August 1934.

Președinte,

A. COMȘIA, ss.

Adunarea generală a notarilor comunali din județul Târnava-Mică.

La Blaj s'a ținut adunarea generală a notarilor comunali din județul Târnava-mică, Asociația generală fiind reprezentată prin **Dnii Alexandru Comșia președinte, Simion Ursu vicepreședinte și Romul Aron secretar general.**

Iau parte la adunare aproape toți notarii din județul Târnava-mică.

Teofil Onișca președintele secției Târnava-mică salutând asistența, constată că membrii sunt în număr, în urma căreia declară deschisă adunarea generală.

Ioan Bucur notarul comunei Agrișteu, secretarul general al secției, salută pe reprezentanții Asociației generale, mulțumindu-le pentru participare la adunare

Alexandru Comșia președintele Asociației generale luând cuvântul, declară, că vine cu plăcere și dragoste frățescă în mijlocul colegilor din acest județ, aduce salutul colegilor din întreaga țară.

Face o amplă dare de seamă asupra activității conducerii centrale din ultimul timp și asupra situației generale a Asociației.

Dă explicații asupra lucrărilor pregătitoare pentru încadrarea notarilor, stadiul îndemnizației speciale, a proiectului de lege administrativă, amintind intervențiile făcute pentru sistarea transferărilor de notarii și achitarea restanțelor de salariu pe anul 1932.

Describe lupta grea ce a trebuit să ducă pentru modificarea legii avocaților în ce privește dreptul notarilor de a redacta acte particulare pe seama locuitorilor

Rezultatul dorit al activității prezidiului este în funcție însă și de concursul moral și material așteptat de la notari.

Astfel este necesar, ca fiecare dintre ei să fie ostas credincios al Asociației, achitând la timp taxele către Asociației.

Aportul moral al fiecăruia dintre notari trebuie să se concretizeze prin o solidarizare în cele bune, care servește interesul general și dezvoltarea simțului de colegialitate.

Unirea a înfărit totdeauna asociațiile, oricât de mici, iar disenziunile au slăbit și pe cele mai bine organizate.

Disenziunile inerente oricărei societăți trebuiesc prețuite la justa lor valoare și numai ca atare și nu

trebuie să ne descurajeze, deoarece adevărul rămâne același.

Tagma noastră, acum în preajma încadrării notarilor și noii legi administrative, are mai mult ca oricând datoria de a fi unită și solidară.

Sosirea Dnii Prefect Ghizdavu este viu aplaudată, Dsa fiind primit și salutat de Dnii Teofil Onișca președintele adunării.

În cuvântarea sa Dnii Prefect constată, că notarul comunal ca ultima celulă în organizația administr. a Statului este deseori pus în situații delicate, inerente funcțiunii sale, fapt care produce multe neajunsuri acestei tagme de funcționari, mai ales în urma obiceiurilor noastre politice.

O administrație bună, care să corespundă chemării sale, se poate face numai cu funcționari, cari sunt la adăpostul grijilor morale și materiale, adică cu funcționari stabili și suficient retribuiți, cei care nu este cazul notarilor comunali.

Aceste deziderate depind în parte de forurile superioare, dar în mare parte și de comportarea înșiși a notarilor, cari se pot impune prin munca conștientă și punctuoasă.

Notarul ca intelectual are datoria ca pe lângă activitatea sa oficială să dezvolte la sate și o activitate extraoficială, de exemplu pe teren de construcții de localuri școlare și ale primăriilor comunale.

Îndeamnă corpul notarilor să muncească cu încredere pentru Neam și Țară, recunoștiința — chiar și mai târziu — totuși va trebui să vină.

Dnii Alex. Comșia președintele Asoc. Notarilor comunali roagă pe Dnii Prefect ca, având în vedere situația de mizerie în care se sbate notarul comunal, nu numai în urma salarizării sale sub minimul de existență, dar și în urma multor neajunsuri cauzate lui în mod necreștinesc prin transferările dezastruoase, să amelioreze soarta acestui funcționar.

Intrucât notarul este acela care se îngrijește de buna gospodărire a comunelor, se cuvine ca acestea, sub forma unor indemnizații de transport pausalizate și fixate în mod suficient, să contribuie la ajutorarea lui.

Dnii Prefect răspunzând cererii Dnii A. Comșia, promite să stea în ajutorul notarilor din județ, sistând transferările, cu condiția, ca notarii să-și facă datoria, și să dovedească simț de colegialitate.

Transferările de obicei sunt determinate în multe cazuri de conjunctura politică, iar de multe-ori de înșiși notarii comunali.

Sunt cazuri când în urma intervențiilor politice, cari au la bază numai interes personal, sunt transferați notari harnici și destoinici, cari astfel își pierd curajul și dispoziția de muncă, în alte cazuri notarul însuși dă prilej de mutare prin activitatea sa insuficientă.

Să luptăm însă din toate puterile pentru stărpirea acestui nărav politic detestabil și de distrugere reciprocă și să ne silim să ne facem datoria cum trebuie, ca să nu dăm ocazie la transferări.

În privința indemnizației de transport, găsindu-ne în cursul anului, nu se poate face alt aranjament, decât acela ca pe lângă suma prevăzută la art. 3, ca indemnizație, notarul să-și ridice dela comună spezele efective de transport justificate cu cont aprobat, acestea primindu-le dela art. 2.

Pentru viitor este de părere ca această indemnizație să fie fixată după o normă dată chiar de către notarii comunali.

Pentru achitarea taxelor de abonament al revistei dă încuviințare, ca acelea să fie suportate de comună din articolul „Abonamente“.

Fiind chemat în altă parte, mulțumește de invitarea făcută, pe care a primit-o cu plăcere și dorind spor la muncă, părăsește adunarea între viile aplauze ale adunării

Simion Ursu vicepreședintele Asoc. spune că a luat parte la punerea pietrii fundamentale a organizației după război a notarilor comunali, că a avut ocazia să audă în curs de 16 ani multe promisiuni făcute de către reprezentanții autorizați ai forurilor superioare, din cari s'au realizat așa de puține

Cauzele principale ce ne preocupă sunt: Stabilitatea, încadrarea, respectiv salarizarea și o asigurare suficientă a indemnizației de transport.

În jurul acestor trei chestiuni se cade să depunem toată activitatea noastră, pentru a-ne ajunge scopul cu un ceas mai de vreme.

Asupra sortii notarului dispun trei elemente și anume: Notarul, Prefectul și Ministerul de Interne.

Dacă notarul este la datorie, este solidar și știe să reacționeze contra tuturor atacurilor îndreptate contra sa, nu va mai putea fi pus în situații umilitoare, deoarece nu este posibil ca superiorii noștri informați la timp și bine să nu ne dea drept de cauză.

Se vorbește de-o anumită sciziune, dar aceasta nu trebuie să-ne atragă atențiunea, oile rătăcite vor sfârși prin revenire la mână, altele le vor mânca lupii.

Gratuleta este acolo, când stăm în fața unei noi legi administrative și când trebuie să-ne găsim străn-

si. uniți în jurul președintelui nostru, pentru a putea fi pregătiți să parăm orice surpriză în legătură cu această lege.

Emil Răhăianu, notarul comunei Bucurdea-grănoasă spune, că prin degajarea de lucrările impozitelor statului, notarul va avea timpul fizic necesar pentru a-și face datoria.

Suntem copiii Ministerului de Interne, dela care cerem o dreaptă tratare.

Dacă este vorba de sciziune, să nii să spună, noi neavând cunoștință de aceasta. Pentru cazul afirmativ propun ca moto al revistei noastre cuvintele: „Cine este dușmanul nostru, este dușmanul administrației Tării“.

Se intră în ordinea de zii, **DI Ioan Bucur secretar general**, dând cetire raportului prezidiului pe anul 1933-34, care se aprobă în unanimitate de adunare.

Bela Sas notarul comunei Zagăr, face istoricul lucrărilor duse de notari în ultimii 15 ani, precum și asupra aportului adus de revista notarilor.

Ștefan Kloss casierul dă cetire contului de gestiune pe 1933-34, care se aprobă, luându-se cu satisfacție la cunoștință, că membrii sunt la curent cu taxele.

Proiectul de buget pe anul 1934-35 se ia la cunoștință și se aprobă

cu Lei 72.493 la încasări,
Lei 72.493 la plăți.

Ioan Bucur secretarul general, propune înființarea fondului de ajutor pentru caz de moarte a notarilor și soțiilor de notar, fixându-se o contribuție de Lei 200 pentru cazul de moarte al unui notar și Lei 100 pentru soțiile notarilor.

Hedrich propune a se interveni pentru achitarea sumei de Lei 300 lunar convenită notarilor pentru încasarea impozitelor pe anul 1933-34.

Mai iau cuvântul **A. Péterffi din Suplac și Romul Aron secretar general**.

Teofil Onișca aduce la cunoștință, că în urma înregistrării la Tribunalul Ilfov a noilor statute ale Asociației generale a notarilor comunali din România, consiliul de administrație al secției Târnamică depune mandatul urmând ca adunarea să adopte noile statute și să aleagă noua conducere în conformitate cu aceste statute.

Ioan Bucur propune adoptarea integrală a noilor statute, urmând ca în curs de trei luni să se țină o nouă adunare generală având mandatul de a alege noua conducere.

Astfel adunarea adoptă noile statute publicate în No. 8--1934 al revistei „Administrație Română“, amână alegerea noului consiliu de administrație, dând delegație actualului consiliu, să continue lucrările până la noua alegere.

Teofil Onișca președintele adunării mulțumește colegilor pentru călmul și înțelegerea dovedită în cursul adunării și dezbaterilor, mulțumește delegaților Asociației Comunale pentru încurajarea dată prin participarea la adunare și propune ca adunarea să voteze încredere deplină consiliului general de administrație și în special președintelui A. Comșia.

Adunarea ia act cu unanimitate de propunerea făcută și votează deplină încredere președintelui Aso-

ciației generale și colaboratorilor săi, rugându-l să continue lupta pentru binele general cu aceeași tărie și însuflețire.

Președintele adunării declară adunarea generală închisă în urma căreia membrii participă la masa comună.

ROMUL ARON,

Secr. gen. al Asoc. Notarilor Comunali din România.

COMUNA

de: **ALEXANDRU I. MOVILĂ**, primpretor.

I. Generalități. — II. O scurtă privire retrospectivă. — III. Comuna în cadrul legii de unificare din 1925 și a legii administrației locale din 1929. — IV. Cum ar trebui să fie o comună rurală românească model.

I. GENERALITĂȚI. Oamenii, viețuind în comun — în aceeași localitate — în lupta pentru câștigarea mijloacelor de existență, au nevoie de ajutor reciproc și deci se nasc astfel anumite interese comune.

Datorită intereselor lor comune din aceeași localitate, s'a simțit, din ce în ce nevoia de a se organiza într-o asociațiune pentru satisfacerea acestor interese, care organizație este **comuna**.

La început oamenii au dus o viață nomadă, strânși în grupuri mici — triburi, — trăind din pescuit și vânătoare. De abia mai târziu s'au ocupat cu păstoria, și mai pe urmă, cu lucrarea câmpului.

Numai când oamenii au început să se ocupe cu lucrarea câmpului, să părăsească viața nomadă și să formeze grupuri mari omenești, a început să apară și ideea de comună, sau de Stat. Sunt primele începuturi de civilizație.

Comunele organizate în mic, sunt bazate pe aceeași principii de ajutor reciproc al oamenilor și asigură populației lor satisfacerea aceluiași interese ca și Statul în organizația sa mare.

Comuna a apărut mai întâi numai din nevoia oamenilor de a se apăra în contra dușmanilor veniți din afară și apoi a fost investită și cu atribuțiuni de ordin religios, militar, politic și administrativ.

Prin urmare, comuna s'a născut din trebuințele firei omenești de a trăi în societate și este deci prima organizație a omului civilizat.

Oamenii, ca să trăiască și să se desvolte, au nevoie de hrană, de repaus, de îmbrăcăminte, de adăpost, etc. Acestea sunt nevoi individuale, cari numai prin satisfacerea lor, individual poate să trăiască, să se desvolte și să procreze.

Așa dar, alături de viața individuală, avem și o viață socială, o viață a colectivității din care face parte individul.

Această viață organizată, are înțeles ca între membrii ei să domnească armonia, eliminându-se luptele intestinale care contribuie la destrămarea societății.

Deci, oamenii au interes ca societatea să fie cât mai puternică; conservarea ei devine de un interes mult mai mare decât conservarea individului.

Există o subordonare a interesului personal, interesului colectivității, care subordonare devine și mai accentuată atunci când existența societății este mai amenințată.

Deaccia, pentru stabilirea conviețuirii armonioase între oameni, societatea obligă pe indivizii ce o formează — prin organele ei, — să respecte drepturile celorlalți și stabilește sancțiuni pentru cei ce înfrâng aceste reguli stabilite.

Omul viețuind în societate, nu se poate desvolta decât prin ea. Mediul social îi face educațiunea individului, îi modelează calitățile naturale și le transformă în calități sociale; iar individul astfel transformat, contribuie și dânsul ca să modeleze societatea, pentru ca societatea perfecționată să lucreze din nou asupra individului.

Sunt o serie de influențe dela societate la individ și invers dela individ la societate, pe care se bazează dezvoltarea civilizațiunei.

Comuna este cu mult anterioară Statului. La început ideea de comună se confunde cu cea de Stat, fiecare comună formând o cetate, sau un Stat și nu-

mai în urmă, cetățile cucerindu-se unele pe altele, idcia de Stat se desparte de acea de comună.

Statele au apărut mai târziu din relațiunile rășboinice dintre comune și numai atunci când s'a născut o anumită comunitate de interese generale, care au strâns comunele în Stat.

Sub raportul său de formațiune, comuna este un fapt social, născut din trebuințele naturale ale omului și nu este o creațiune arbitrară a legii; ea nu este opera legiutorului ci necesităților omenești.

Formarea comunei este de mare importanță fiindcă: reprezintă diviziunea teritorială a Statului, creiază domiciliul persoanelor, aduce menținerea ordinei publice, facilitează strângerea mijloacelor necesare la întreținerea ei și a tuturor instituțiilor sale, ca: școli, biserici, spitale, etc.

Cu alte cuvinte, formarea comunei este concretizarea mijloacelor de civilizație, care face ca oamenii să trăiască așa fel, că să poată obține maximum de satisfacție ca minimum de efort. Iar dezvoltarea comunei, a crescut în raport cu multiplele necesități economice, sociale și de siguranță, ce au grupat pe oameni la un loc, cum și cu mijloacele de înfăptuire ale acestor necesități, care au dat viață acestui organism.

Interese comune, sunt acele necesități ale populației din aceeași localitate, satisfăcute de comune prin organele ei; variația lor este în raport direct cu necesitățile vieții și cu gradul de civilizație.

De ex: asigurarea pazei și liniștei publice, îngrijirea de higiena și salubritatea publică, procurarea de apă potabilă, înlesnirea circulației pe străzi, piețe, oboare, alinierea și pavarea străzilor, înființarea de servicii cu privire la: incendii, iluminat, tramvai, pentru îngrijirea orfanilor și copiilor găsiți, etc., promovarea culturii prin înființarea și întreținerea de așezăminte culturale de tot felul, etc., etc.

Acestea sunt necesități absolut necesare pentru conviețuirea socială și propășirea centrelor de populațiune, ce crește pe fiecare zi în raport cu progresul civilizațiunii.

Aceste interese, prin varietatea lor, depărtarea și numărul mare de comune, nu pot fi satisfăcute de Stat și nici de județ; organele centrale sau regionale sunt în nepuință de a-le cunoaște, examina și supraveghea.

Deaceia, pentru îndeplinirea necesităților locale s'a creiat comunei organe proprii, competente și stabile, recrutate dintre locuitorii comunei cunoscători ai nevoilor locale și interesați ei înșiși la satisfacerea lor și, s'a înzestrat comuna cu personalitatea morală ce-i permite de a trăi, de a se dezvolta și progresa ca orice individ.

La toate popoarele, comuna a fost prima bază pe care legiutorul a clădit edificiul social și deci ca are cele mai solide fundamente în istorie.

Ea s'a născut în mod spontan, din nevoile societății, este elementul esențial, celula embrionară în care se pregătește individul și în care i se dau primele noțiuni de viață publică. Ea este școala socială a națiunii, plămânul Statului, celula sa constructivă, care poartă pecetea caracterului său, geniul său național și al istoriei sale.

Comuna ca organism politico-social fiind primul germen al Statului și existența sa nefiind opera acestuia, trebuie să i se lase o cât mai mare independență în acțiunile sale; să fie lăsată pe seama comunei și a organelor și îngrijirea și rezolvarea intereselor locale pentru ca ea să-și rezolve singură toate chestiunile de interes comunal.

Dacă în epoca prin care trecem nu se poate concepe o complectă autonomie comunală, deoarece unitatea și indivizibilitatea națională e încă în cursul ei de evoluție; se poate însă să i se acorde comunei o descentralizare, care să-i permită viață, mișcare, maturitate și dezvoltarea spiritului public.

Sub sistemul centralizării, nu se poate garanta nici un progres, cetățenii se transformă în administrații incapabili de orice viață politică, în corpul social se întreține o somnolență administrativă, face să se nască spiritul de clientelă, de protecțiune, etc. Acest sistem, este un regim vitreg greu de suportat și sufocant pentru populațiune.

Pe când, prin sistemul descentralizării, cetățenii se trezesc din somnolența în care zac, dezvoltându-se simțimintele de libertate și solidaritate și spiritul de inițiativă. Viața locală se dezvoltă în mod natural, potrivit cu nevoile locale. Face să se nască spiritul de inițiativă individuală, spiritul de libertate și interesul pentru binele obștesc.

Controlul Statului, ori cât de accentuat, trebuie să abă în vedere, în primul rând, funcționarea regulată și legală a serviciilor publice pentru satisfacerea interesului obștesc. Statul controlează numai legalitatea actelor și oportunitatea lor politică și socială legată de necesitatea și utilitatea operațiunilor administrative. Acest control nu poate fi decât logic și firesc.

II. O SCURTĂ PRIVIRE RETROSPECTIVĂ.
Urmărim evoluția organizării comunale, observăm, că până la finele secolului al XVI-lea de abia se poate vorbi de o viață locală a orașelor, comuna rurală neavând o existență bine definită.

Numai prin secolul XVII-lea, apar forme mai precise de organizare comunală.

Epoca începând dela regulamentul organic până la 1864, este caracterizată prin recunoașterea dreptu-

lui de a autoadministrație locală și separarea puterii administrative de cea judecătorească. De aci înainte legiuitorul român se îndrumă către lumina re-deșteptării noastre politice și naționale și către formele dreptului public modern.

Legea din 1864 este prima lege pentru înființarea consiliilor comunale, primul așezământ ce și-l dă țara care consacră instituțiunea și libertatea locală.

Cu această lege, începe o nouă viață comunală, iar guvernele care se succed, fac încercări de centralizare sau descentralizare, având ca principii fundamentale legea din 1864.

Toate legile de 1864 până la cele din 1894, 1904 și 1908, au fost centralizatoare și aplicarea lor a lăsat foarte mult de dorit. Orice inițiativă locală avea nevoie de aprobarea centrului, care era viciață și sovăitoare.

După organizațiile din Ardeal, Bucovina și Basarabia, comuna s'a bucurat, dacă nu de o completă autonomie, dar de o descentralizare, mai mult sau mai puțin largă, care le-a înlesnit dezvoltarea din toate punctele de vedere. Statul exercita numai un drept de control, care de multe ori era foarte restrâns, dându-le posibilitatea de a se organiza și administra prin ele înșile.

Legile ce au guvernat aceste provincii până la unire, aveau puncte de superioritate față de legile românești, prin descentralizarea ce acordau comunelor și prin controlul redus al Statului, care corespundea de minune unei bune dezvoltări comunale.

Noua așezare geografică și noile condițiuni politice și teritoriale ale Statului român, impuneau noi întocmiri administrative, care să concentreze la un loc cele patru regimuri existente și să țină seamă de nevoile populației ce a trăit despărțită politicește sub regimuri și concepțiuni deosebite.

Legiuitorul român nu putea întinde un sistem de organizare peste tot cuprinsul țării, ci îi trebuia o nouă organizare administrativă. Opinia publică era favorabilă ideii de descentralizare, care se potrivește cu principiul libertății.

Se simțea nevoia simplificării aparatului de Stat pentru ca să se poată reduce sarcinile unei administrații prea complicată. Trebuia redusă formalitatea complicată acumulată de birocratism pentru a se da satisfacție opiniei publice obosită de diferite șicănări și întârzieri ce întâmpina.

Prin descentralizare urma să se dea libertate comunelor, obișnuindu-le a trăi din viața lor proprie, să trateze pe a lor răspundere afacerile lor locale, fără a fi dirijați în acțiunile lor ca minorii.

Controlul Statului trebuia să se exercite numai pentru a se putea opune la unele abuzuri de putea

spre a se putea menține unitatea și integritatea; o libertată absolută ar putea degenera în anarhie.

III. COMUNA ÎN CADRUL LEGEI DE UNIFICARE DIN 1925 ȘI A LEGEI ADMINISTRAȚIEI LOCALE DIN 1929. Cu legile de unificare din 1925 și 1929, legiuitorul român a schimbat întreaga structură administrativă a Statului, inspirându-se în legile teritoriilor alipite.

Aceste legi răspund unei necesități organice, complectând principiul indivizibilității Statului prin unificarea tuturor instituțiilor administrative. S'a pus capăt diferitelor sisteme administrative în fiecare din teritoriile alipite.

Fiecare provincie s'a simțit cu drept cuvânt îndurerată ca să părăsească deodată formele unei vieți trăite și să adopte noi forme neîncercate încă. Datorită principiului de mecanică socială, în mod fatal a trebuit ca trecerile dela o stare la alte să aibă loc și transformările să se îndeplinească cu greutate, pentru că o schimbare reclamă o efortare și efortările de multe ori produc dureri.

Cu toate acestea, legile de unificare au fost așteptate mai mult ca ori ce, ca să creieze o stare de satisfacție sufletească tuturor locuitorilor, apropiindu-i într-o muncă comună pentru consolidarea țării noastre mărite. Aceste legi au chemat să participe la conducerea vieții publice deopotrivă pe toți cetățenii țării, fără deosebire de plasă, de rasă sau confesiune.

Deci, ori cât de sceptici ni s'ar părea unii, vedem că în urma punerii în aplicare a acestor legi s'a realizat un progres prin cocursul atâtor bune voințe, prin conlucrarea atâtor energii și prin dorința tuturor de a vedea asigurat viitorul țării noastre.

Aceste legi, în principiile și amănuntele lor, creiază condițiuni noi prielnice în dezvoltarea comunelor, prin introducerea unui însemnat număr de inovațiuni, cum sunt: instituția consilierilor de drept, durata de funcționare nelimitată, programul de lucrări, principiul asocierii comunelor, îngrădirea dreptului de dizolvare, etc.

Astfel, consiliile comunale au forma unor mici parlamente comunale, alcătuite din reprezentanții tuturor cetățenilor din comună, unde se discută și se rezolvă toate problemele, iar prin consilierii de drept, se complectează caracterul gospodăresc al consiliilor cu cunoștințe tehnice, sanitare, juridice, etc.

Prin competența bine determinată de lege se asigură comunelor o independență cu maximum de libertate de acțiune și le ușurează progresul.

Consiliile comunale discută și rezolvă toate chestiunile privitoare la viața comunală, creiază regulamente, fixează impozite, etc.; toate acestea dau aspectul unei adunări parlamentare.

(Va urma în numărul viitor.)

Calvarul notarilor fără posturi.

Ingrijorat la culme de situația creiată nouă, să-mi fie permis să afirm că nimeni nu s'a gândit la cei peste 1.000 de notari diplomați fără posturi, oameni cu pregătire administrativă și profesională pentru postul de notar, oameni, care în prezent împreună cu părinții lor sunt în culmea disperării, observând că au muncit în zadar. În loc să vadă fericirea odraslelor lor, cu profundă durere le văd zilele negre, care îi așteaptă, de a fi întreaga lor viață simpli „scriitori ai satelor“, neputând conta nici pe întemeierea căminului, retribuțiunea fiindu-le redusă la minimum

Acei, cari au răspuns spiritului vremii sunt D-nii colegi Sălăgeni, cărora le exprim toată azeziunea, felicitându-i pentru frumoasa inițiativă de solidarizare profesională.

Asemenea Notarii cu diplomă, fără posturi, din Județul Bihor, ne solidarizăm cu Dl. coleg de suferințe, Dimitrie Han, precum cu toți aceia, cari opiniază această inițiativă justă, însușinu-ne întru toate apelul scris de Domnia-Sa, trezind și oțelind prin trânsul spiritele pentru îndreptarea grabnică a soartei vitrege ce se prevede omului cu pregătire profesională, fără „Profesie“. Nu se poate o nedreptate mai mare decât în cazul, dacă din noua lege administrativă, ce se proiectează a se aduce în deliberarea Corpurilor Legiuitoare în sesiunea de toamnă s'ar omite, **Prioritatea Notarilor cu Diplomă** (absolvenți ai școalelor de notari cu bacalaureat) față de licențiații în drept, la numirea în postul de notar comunal rural.

Noi, tinerii, cari ne-am strădui să ne însușim cunoștințele generale liceale, luând bacalaureatul, datorită crizei financiare, în care ne sbatem, n'am putut să urmăim cursurile universitare, nedispunând de mijloace materiale, încât, am fost nevoiți a urma hazarda școală de notari, în care la început ne-am pus toată nădejdea și încrederea în bine, bazându-ne pe actul fundamental al școalelor de notari din Ardeal, anume „Regulamentul pentru organizarea și administrarea școalelor de notari“ care cuprinde în art. 1: Scopul școalelor de notari: „Pentru pregătirea administrativă și profesională a notarilor comunelor rurale, școalele de notari existente în orașele Arad, Făgăraș și Lugoj, vor funcționa potrivit regulamentul de față“ (din 26 Ianuarie 1926). Pe urmă ne-am bazat pe legea administrativă în vigoare, care cuprinde în art. 178 alin. 4, că „Notarul trebuie să fie absolvent al școalei de notari cu bacalaureat, sau licențiat în drept.“ Deci, recse în mod clar, că, noi, notarii

cu diplomă, la numirea în postul de notar ne bucurăm pe bază de text de lege de întâietate față de licențiații în drept. Apoi, să ne reamintim de Legea de Unificare administrativă care cuprinde în art. 368 alin. 2 următoarele: „Pentru a fi notar, pe lângă celelalte condițiuni ce se cer funcționarilor publici, candidatul trebuie să fie diplomat al școalei de pregătire administrativă“. Ori, în primul articol al Regulamentului de organizare și administrare a școalelor de notari din Ardeal se confirmă această noțiune, dar noi suntem oamenii nebăgați în seamă, strigătul nostru de disperare, de durere profundă, de dezamăgire, să ajungă în toate unghiurile țării, cunoscând, că în cazul de se vor recruta la vacanțe din notarii licențiații în drept, celor peste 1.000 de absolvenți ai școalelor de notari din Ardeal li-s'a distrus cariera, li-s'a distrus viața.

Singurii funcționari ai satelor (subnotari, secretari, impiegați, etc.) sunt slujbași, cari nu intră în prevederile legii generale a pensiilor, puteri de muncă puse în slujba administrației comunelor rurale, cei mai important șurub dn mecanismul Statului. Acești umili slujbași ai satelor, istoviți de forțe după 30 ani munciți cu indescribibilă trudă, ies din cadrul activ al funcționarilor comunelor rurale, spre a-și petrece restul zilelor în cea mai crudă mizerie, dar de ce această funestă soarte acestui corp funcționăresc aflător în tot momentul la datorie?

Noi, Notarii cu diplomă, fără posturi, cu toate aceștea avem ultima speranță și neclintita încredere în luminații cărmuitori ai țării, apelând în același timp cu adânc respect și devotament la sentimentele Domniei-Lor, știind să aprecieze doleanțele juste, ale notarilor diplomați fără posturi, introducând în noua Lege Administrativă proiectată: **Prioritate Absolvenților Școalelor de Notari din Ardeal**, față de licențiații în drept, și primirea funcționarilor comunelor rurale la fondul de pensiuine, anume: să se verse timp de 3 ani, cu drept retroactiv, bucurându-se în acel și timp de avansari și salarizare ca și funcționarii de Stat și militari.

Domnilor Colegi! Să nu pierdem curajul, ci să fim călăuziți în tot cursul acțiunilor noastre de deviza, că trebuie să luptăm.

La luptă deci, **ce rem dreptate** — și numai **d r e p t a t e !**

DIMITRIE I. ISAIU

notar cu diplomă — subnotar
Sâniob, Jud, Bihor.

Procedura cambială în baza noii legi a cambiei și biletului la ordin.

Noua lege cambială publicată la 1 Mai și intrată în vigoare la 1 Iunie 1934, — afară de modificările aduse legilor cambiale de până acum — a dispus anumite schimbări și la încasarea creanțelor cambiale, pentru cazul când ele nu se vor achita la scadență și creditorul, adică posesorul cambiei este nevoit, ca să procedeze pe calea judecătorească.

Posesorul cambiei potrivit dispozițiilor procedurii civile ungare și azi în vigoare în ținuturile Banatului și ale Ardealului, dacă debitorul nu și-a satisfăcut obligațiunea de a plăti datoria la termen, avea drept prin mandat de plată, emis de instanța judecătorească competentă, să constrângă pe acesta la îndeplinirea obligațiunii sale. După cum este știut, mandatul de plată nu-i dădea debitorului decât 3 zile, în care interval ori trebuia să-și plătească datoria, ori, dacă emiterea mandatului de plată nu avea bază justă, să-și înainteze excepțiunile la judecătoria respectivă. În ambele cazuri, după trecerea termenului de 3 zile, efectele juridice erau diferite. Și anume, dacă suma din cambie nu s'a achitat și nici excepțiuni nu s'au făcut în timpul util contra mandatului de plată, acesta a câștigat puterea juridică a unei sentințe rămase definitive, fiind el executabil conform normelor Legii de execuție. — Înaintându-se însă, de către debitor, excepțiuni, creditorul nu avea drept decât la obținerea măsurilor de asigurare. — Iar, dacă judecata n'a găsit cambia aptă (prezentându-se ca d. e. prescrisă) pentru emiterea mandatului de plată, sau dacă, însuși reclamantul a cerut-o, — fixa termen de desbatere și chestiunea se trata în cadrele unui proces obișnuit.

Fără de situațiunea juridică acum amintită, Art. 61 din noua lege cambială, — în caz de neplată la scadență îi acordă îndreptățitului un titlu executor pentru capital și acces., dându-i afară de aceasta și facultatea, ca, în locul de investirea cambiei cu titlu executor, să înainteze acțiune cambială (Art. 47.), în care caz, natural că ea se va desbate în mod contradictoriu, ca și celelalte procese, iar debitorul va fi obligat prin sentință, sau, dacă nu există motive suficiente pentru condamnarea lui, acțiunea se va respinge. Posesorul cambiei numai de acțiune cambială poate să facă uz, dacă cambia

a fost emisă în străinătate și legea locului unde cambia s'a eliberat, nu cunoaște aceleași efecte executorii, ca și legea noastră. (D. e. dacă cambia s'a emis în Ungaria, nefiind procedura de mandat de plată identică, cu investirea cambiei cu titlu executor, creditorul cambial nici nu poate să folosească de acest remediu de drept.)

Investirea cambiei cu titlu executor în conformitate cu susindicatul articol de lege se face la cererea simplă a posesorului cambial, fiind atașată la aceasta și cambia în original și întrucât se dau în judecată și giranții, și protestul, ori alte acte de cari legea face mențiune. (Art. 61. alin. ultim.) — Instanța, dacă datele înaintate le găsește suficiente, va investi cambia cu o formulă executorie în felul, cum este arătată în Art. 135. Cod. proced. civilă din vechiul Regat. Se înțelege dela sine, că titlul executor nu se va pune pe originalul cambiei, (ceiace adeseori nici nu ar fi posibil, mai cu seamă, dacă originalul este plin de înscrisuri, giruri etc.), ci pe o copie a cambiei, sau se va face prin o încheiere deosebită și formulată în conformitate cu Art. 135. cod. pr. civ. din vechiul Regat. aceasta cuprinzând, firește, și copia cambiei. Făcându-se procedura de execuție în cele ce urmează, în ținuturile Banatului și Ardealului după regulile legii execuționale acolo în vigoare și încheierile de titlu executor trebuie liberate în atâtea exemplare, cum prevede Legea ex. Ard.

Exemplarele încheierii cu titlu executor se vor restitui părții petente, care spre efectuarea execuției se va adresa Corpului Portăreilor, sau delegatului judecătorec. Portărelul sau delegatul va trimite debitorului o somațiune de executare, care trebuie să cuprindă transcrierea exactă a cambiei sau a protestului precum și a celorlalte acte din care rezultă suma datorită. Legea cambială nu conține dispozițiuni, dacă somațiunea trebuie să se înmâneze debitorului înainte ca acesta să fie executat, sau ea poate fi înmânată și concomitent cu efectuarea execuției. Art. 388, al Cod. pr. civ. din vechiul Regat ordonă sub sancțiunea anulării execuțiunii, ca portărelul are să facă cu cel puțin o zi înainte o somațiune datornicului, la care se va alătura și copia titlului ce se va executa. (În caz de speță nu necesită nici-o alăturare a copiei titlului, fiind copia cambiei cuprinsă în textul somațiunii.

Art. 60. alin. 6. din Legea cambială.) Necunoscând însă Legea de execuție din Ardeal instituțiunea de „somațiune“, este foarte verosimil, cum că și practica juridică, în ce privește înmânarea somațiunii se va conforma dispozițiilor articolului 388. din susarătutul cod. Presupunerea aceasta este cu atât mai justificată, de Art. 62 din Legea Cambială, care dispune numai, că debitorul poate face opoziție în termen de 5 zile dela primirea somațiunii.

Este o chestiune mult discutată, dacă pe lângă sistemul de investirea cambiei cu titlu executor, se mai poate cere și emiterea mandatului de plată? Precum am arătat-o mai sus, atât Pr. civ. Ard., cât și procedura instituită prin noua lege cambială, în ce privește încasarea pe calea judecătorească, îi dă îndreptățitului facultatea să solicite plata creanței sale, sau prin acțiune cambială, respectiv prin o procedură contradictorie, sau fără ascultarea părților litigante prin simplu mandat de plată, sau prin investirea cambiei cu titlu executor. Făcând o legătură dintre aceste moduri de încasare acum amintite, suntem de părere, că intrând instituțiunea de investirea cambiei cu titlu executor în locul mandatului de plată, — dispozițiunile procedurii civile Ard. privitor la acesta din urmă trebuie considerate ca abrogate. Fiindcă nu ar avea nici un rost, ca pe lângă investirea cambiilor scadente cu titlu executor să se mențină și instituțiunea de mandat de plată, când scopul legiuitorului era, ca să facă imediat executabile creanțele cambiale după scadență.

La telegrama subnotarilor din Județul Satu-Mare, președintele nostru a răspuns prin următoarea adresă:
„D-Sale D-lui Leontin Vasil, președintele subnotarilor comunali din Județul Satu-Mare, La Reședință.”

„Confirm primirea telegramii Dvoastră din 3. crt. și vă mulțumesc pentru asigurările de devotament și colaborare, în numele notarilor comunali vă asigur de toată dragostea noastră, căci luptând pentru soarta noastră asigurăm soarta de mâine a colegilor subnotari.”

„În toate cauzele noastre am fost și suntem conștii de multă bunăvoință față de soarta D-Voastră, cari sunteți baza și prima treaptă în erarhia noastră, în toată lupta ce o ducem pentru noi, vom avea în vedere existența cinstită a colegilor noștri subvari. Din șirul cărora ne-am ridicat și noi și nici când nu ne vom uita de ei.”

În numele notarilor vă rog a primi cele mai cordiale și sincere asigurări de sprijin”.

Jibou, la 3 Septembrie 1934.

Președinte, A. Comșia (ss).

Făcând o comparațiune dintre mandat de plată și investirea cambiei cu titlu executor, în esență nu cam vom găsi mare diferență. Este fapt însă, că aceasta din urmă, prin încasarea severă și rapidă a contravaloarei efectelor de credit din acest soi, va atribui mult la ridicarea creditului. Chiar și procedura va fi mai puțin costisitoare, fiindcă cheltuielile pentru cererea ordonării execuției în baza unui mandat de plată neatacat prin excepțiuni, vor fi economizate. În noua procedură cambială s'ar putea obiecționa mai mult: instituirea somațiunii de executare. Aceasta este cu totul superfluă, ba chiar prejudicioasă pentru interesele creditorului, fiindcă îi dă prilej datornicului, ca să-și ascundă averea mobilă, care urmează să fie executată. Credem, că ar fi fost mai just, dacă s'ar fi acordat datornicului — după ce a fost executat — simplamente drept de opoziție cu un termen scurt.

În caz de suspendarea execuției conform dispozițiilor Art. 62. alin. 4. din Legea Cambială, se va aplica Art. 41. al Legii LIV : 1912 (Legea pentru introducerea procedurii civile Ard.) în teritoriul unde încă Legea execuțională Ard. este în vigoare.

Accasta ar fi — în general — noua procedură pentru încasarea creanțelor cambiale. Că ea va corespunde așteptărilor, va arăta practica, care se va desvolta în urma ei.

dr. Francisc Graczy.

INTĂLNIRE COLEGIALĂ.

Absolvenții școlii de notari Făgăraș — seria 1923/1924 — sunt rugați să binevoiască a participa la „Intâlnirea colegială“, ce va avea loc în Făgăraș, în ziua de 30 Septembrie 1934. Cei interesați sunt rugați, să-și anunțe subsemnatului actualele lor adrese, de unde vor primi informațiuni amănunțite și Programul serbării.

Notarul comunei Șeicia mare (Târnava mare)

Haria L. Bosezanu.

Poșta redacției.

Domnului Victor Răschitor, secretar comunal definitiv cl. I., Târg Căldăești, Vaslui. Vă mulțumim pentru frumoasele rânduri pe care le socotim drept recomensă a activității noastre. Vom continua și pe viitor să susținem cu aceiași căldură interesele atât ale notarilor cât și tuturor funcționarilor administrativi. Deoarece articolul Dvs. l'am primit prea târziu, îl vom publica în numărul viitor al revistei.

Memoriul Asociației Funcționarilor Comunali din Jud. Sălaj înaintat domnului Ministru de Interne:

No 20/1934. adm.

DOMNULE MINISTRU!

Subsemnatul Președinte al asociației funcționarilor comunali rurali din județul Sălaj, imputernicit prin hotărârea comitetului de conducere al asociației, în legătură cu întocmirea anteproiectului de lege administrativă, am onoare a Vă depune următorul

M E M O R I U :

Există o categorie de funcționari așa ziși funcționari comunali rurali în număr de aproximativ 10-12.000 a căror existență nu este prevăzută, sau foarte puțin prevăzută în legi și regulamente. Această categorie de funcționari este lăsată cu totul uitării, deși îi apasă grele sarcini în aparatul administrativ al statului, județului și comunelor. Acest corp de funcționari este însărcinat cu toate agendele administrative în comuna rurală, i se impune muncă — de multe ori — supraîncărcată, este însărcinat cu încasarea impozitelor de stat, județ și comună; este încredințat de Notar să execute în biroul notarial lucrări ca: tutelă, recensământ, statistică, carte funduară, cadastru precum stare civilă etc. Se impune acestor funcționari pregătire școlară superioară și cu toate acestea sunt lăsați la voia soartei, nu-i ocrotește nimenea, sunt lăsați la discreția primarului și a consiliului comunal, cari după bunul lor plac dispun asupra soartei lor. Ei numesc — în cazuri repetate — conduși de patimă, determinați de înfățișarea candidatului sau poziția acestuia în mijlocul consilierilor comunali sau apropierea primarului. Sunt salarizați cu mult sub minimumul de existență, fiind salariul lor stabilit dela an la an fără de nici o normă de consiliul comunal, care în majoritatea cazurilor votează sume bagatele ca salariul funcționarului comunal datorită faptului, că majoritatea consiliilor comunale sunt compuse din țărani cari sunt într-o stare culturală foarte înapoiată și nu-și dau seama, că pretențiunile intelectuale ale funcționarului nu pot fi reduse la cele ale consilierilor și nu-și dau seama că funcționarului trebuie să i se dea salariul cuvenit ca să poată sta — din punct de vedere intelectual, moral și material — la înălțimea chemării sale.

Tot la fel — de 15 ani — n-au avut nici sprijinul superiorilor tutelari și de control, n-au fost prevăzători ca și acest corp de funcționari să fi fost îndreptățiți barem la carnetul de călătorie cu reducere de 50% pe C. F. R. și mai grav n-au asigurată existența la bătrânețe, ne fiind asigurați prin fond de pensiune.

Au o soartă vitregă, nu au nici o siguranță de existență. Deci, pentru îmbunătățirea situației lor Vă rugăm Domnule Ministru să binevoiți a-mi da voie să Vă prezint următoarea

S u p l i c ă :

Vă rugăm să binevoiți a admite ca, cu prilejul întocmirii anteproiectului de lege administrativă, doleanțele funcționarilor comunal rurali să fie satisfăcute în modul următor:

1. Funcționarii comunali rurali să fie numiți de Prefectul județului, cu avizul comisiunii pentru propuneri de numiri și înaintări județene — al cărei membru să fie reprezentantul funcționarilor comunali rurali — singur în drept a selecționa acest corp; deoarece dacă se lasă și pe mai departe la discreția consiliilor și primarilor comunali cari se gândesc că azi sunt și mâine nu, caută a specula și numi în funcțiune elemente cari nu ar corespunde menirii funcționarilor de carieră.

În locurile vacante să fie preferiți la numire actualii funcționari în serviciu — după vechime, studii și note obținute în serviciul lor actual și numai în lipsa acestora să fie noii numiți.

Funcționarii actuali în serviciu — numiți legal în serviciu — să fie definitivati din oficiu și declarați inamovibili, iar funcționarii noi numiți numai după serviciu de un an să devină definitivati din oficiu și inamovibili.

2. Funcționarii comunali rurali din nou numiți să aibă ca studii bacalaureatul sau școală administrativă; astfel va fi un corp select corespunzător chemării sale.

3. Funcționarii comunali rurali să aibă drept la înaintare în grad pe loc după merit până la gradul de subșef de serviciu și gradatie după vechime; deoarece până de prezent s'a ivit cazul că un nou numit, care nu avea practică suficientă ba chiar inferior în pregătire școlară primea un salariu mai ma-

re, datorită faptului că a ajuns într-o comună bine situată.

Funcționarii comunali rurali să fie încadrați ca funcționari publici și din punct de vedere al pensiei să fie admiși ca membrii ai cassei generale de pensiuni, achitând taxele în mod retroactiv pentru anii prestați până acum în rate lunare în suma ce o va stabili casa generală de pensiuni, care rată să fie egală cu suma cotizației luni respective.

5. Anii de serviciu prestați la comună să fie luați în considerare în caz de trecere într'un serviciu de stat sau județean, atât la înaintare în gradații cât și din punct de vedere al pensiei.

6. Funcționarilor comunali rurali să li-se stabilească salariul în conformitate cu tabloul Onoratului Minister de Interne Nr. 9641. J. din 18 Dec. 1930.

7. Funcționarii comunali rurali să fie plătiți dintr'un fond județean. Acest fond să fie alimentat din contribuțiunile comunelor rurale din județ și a județului în proporția ce se va stabili de consiliul județean, din următoarele motive:

Comunele slab situate din punct de vedere financiar nu sunt în stare să susțină funcționari pregătiți și versați în toate agendele administrative, din care cauză aceste comune sunt nevoite să angajeze ori-ce concurent începător, prin care fapt bunul mers al administrației este periclitat — ceea ce dovedește situația actuală.

Prin acceptarea propunerii de mai sus Prefectul județului va avea posibilitatea să numească funcționari destoinici și în comunele slabe situate.

8. Funcționarii comunali să primească indemnizație de chirie în sumă egală cu chiria plătită efectiv, iluminat și încălzit, precum pausal de călătorie, iar cei căsătoriți și cu familie să primească indemnizație familiară proporțională cu membrii familiei.

Comuna plătește chirie medicului de circumscripție, medicului veterinar, secției de jandarmi, postului de jandarmi, percepției etc. dă locuință, încălzit și luminat în natură notarului și directorului școlii primare — toți funcționari de stat — și toțmai funcționarii comunali cari sunt în serviciul comunei în permanentă și muncesc pentru interesele comunei și pe cari îi plătește comuna atât de mizerabil, nu se bucură de aceste avantagii.

Funcționarul comunal are deplăsari continui la comunele aparținătoare notariatului, având cheltuieli însemnate cu costul de transport și alimentație, deci: este justă și această pretențiune cu atât mai mult că tuturor categoriilor de funcționari le este asigurată diurna de deplasare dela comuna de reședință, fiindu-le recunoscute aceste speze; și numai funcționarului comunal nu.

9. Funcționarii comunali rurali și familiile lor să primească carnet de călătorie cu reducere de 50% pe C. F. R. care ar fi o recompensă meritată funcționarului comunal rural fiind-că și aceștia face călătorii pe C. F. R. în interes de stat, fiind încredințat de notar cu vărsarea banilor încasați în impozit de stat, prezentarea la reședința plasei la diferite servicii în interes de serviciu etc.

Vă rugăm Domnule Ministru să binevoiți a admite soluționarea favorabilă doleanțelor funcționarilor comunali rurali; astfel să se bucure de drepturile lor nesocotite până acum.

Vă rugăm Domnule Ministru să primiți expresiunea celui mai profund respect și devotament al nostru.

În numele asociației funcționarilor comunali rurali din județul Sălaj

Zalău, la 27 August 1934.

Președintele asociației:

Dr. V. Supuran, ss.

Secretar general:

Suciu Alexandru, ss.

Informațiuni.

Inspeții administrative, în Basarabia. D. ministru D. Iuca, a vizitat în cadrul inspecțiilor ministerului de interne în țară, autoritățile administrative ale orașelor Bălți, Orhei, Chișinău, Tighina și Cetatea Albă, rămânând mulțumit de ordinea și bunul mers al lucrărilor primăriilor și prefecturilor.

Totodată a vizitat și celelalte instituții din orașe, precum: licee, școli, biserici, etc.

În conferința cu autoritățile locale, a cerut acestora o cât mai mare atenție, în ceea ce privește drumurile județene, care sunt în Basarabia, într'un număr prea mic și aproape impracticabile. Din partea d-sale, i-a asigurat de tot concursul.

—

Suntem informați că distinsul nostru coleg și colaborator d. Șerban Constantinescu-Joseni a fost suferind. Ii dorim grabnică și complectă restabilire.

—

Cu prilejul închiderei cursurilor școlii de notari Domnul Ministru Inculeț a ținut o frumoasă cuvântare în care a arătat rolul notarului ca element de ordine și civilizație la sate, care împreună cu învățătorul — este factor de ridicare culturală și economică a țării noastre.

Contribuție la creierea izvoarelor de venit ale comunelor.

Cu prefacerile adânci sociale de după războiul mondial în toate țările cu formațiune schimbată, guvernării au năzuit să adapteze și legile țării spiritului vremii de după războiu. Au căutat, ca să apropie spiritul legilor de viața fiecărei regiuni în parte și în deosebi au căutat, ca după acest criteriu să întocmească legiuirea, a cărei roade se resimt mai viu în celulele mărunte ale țării, legea administrativă.

Și când în ea au năzuit să lase posibilitate de dezvoltare fiecărei regiuni, după modul ei propriu de gândire, — prin principiile largi de descentralizare, — aceste roade nu pot fi pline fără de o reformă radicală a finanțelor locale tocmai în urma evoluțiunii rapide de după războiu.

În legiuirile noastre pentru finanțele locale nu a fost reglementată uniform viața economică a administrațiilor locale, ci lăsată la sisteme empirice și la tehnică aplicată rudimentară, la obiceiuri aplicate fără studiul realităților rezumându-se la circulări ministeriale, în cari se comentează legile în vigoare.

În ele se dădeau numai directive de materie fiscală, cum aflăm în legea maximului, a cărei practică a exasperat nu numai pe bietul platnic, ci și autoritățile; în legea drumurilor, a cărei binefaceri sunt de domeniul viitorului, legea fondului comun, de care comunele noastre n'au profitat decât numai 1—1½ an și era natural după directive înainte determinate și în concordanță cu legea pt. organizarea administrației locale și a contabilității publice, să se întocmească deci și o legiuire, care să se ocupe exclusiv cu finanțele comunelor rurale și aceasta s'a și întâmplat prin „Legea finanțelor locale“.

După războiu încoace, — ca în toate țările, — și la noi a rămas adânc sdruncinat bugetul Statului și ani în șir a dat rezultate deficitare, pentrucă el — Statul — a căutat să-și însușească aproape în întregime materiile impozabile pentru echilibrarea bugetului propriu și așa comunele au rămas fără mijloace, trebuind să-și țină ani de-a rândul în agonie instalațiunile degradate în urma intemperiilor și vechimilor și fiindcă veniturile nu erau destule pentru cheltuielile personale, suferințele războiului își întindeau și mai departe urmele în lucrările dărrăpănite și zidurile proplite ale comunelor. Serviciile comunale în fața acestor neajunsuri în ce pri-

vește izvoarele de venit ale comunelor, au rămas fără viață, bugetele deficitare sau foarte rar echilibrate.

Deaceea s'a căutat ca să se umple acest gol creindu-se izvoare de venit pentru comune.

Legea pentru org. adm. locale recunoaște următoarele izvoare:

1. Impozite, directe, indirecte și subvențiuni.
2. Taxe pentru servicii prestate.
3. Cotizațiuni.
4. Venituri isvorite din întreprinderi industriale și comerciale, cari aparțin comunelor.
5. Prestațiuni.
6. Excedente bugetare, daruri și legate.

Vom căuta să ne convingem, în ce măsură aceste izvoare măresc venitul comunelor și deci prin ele, cum va putea fi echilibrat normal bugetul lor.

Impozite directe și indirecte dau pe seama comunelor venituri fixate la cote maximele, așa că pe acestea nu le mai pot majora Consiliile comunale, ci vor putea fi stabilite numai inferioare procentualității din legea contribuțiilor directe. Așa cum sunt, le știm, cât sunt de minime de-a acoperi un gol în bugetele comunelor și se vede a fi date lor mai mult, pentrucă principiul din Art. 109. din Constituțiune să găsească aplicare oarecare.

Cotele acestea, — adiționale, cum se numesc, — nu ajută mult echilibrării bugetelor și sunt insuficiente de-a putea fi practicate singure pentru acoperirea deficitelor.

Legiuitorul dându-și seamă singur de aceasta, a căutat, ca acestora să le adauge o anexă prin fixarea cotelor suplimentare și extraordinare, neuitând însă, ca pentru ele să deie o întrebuițare expresă.

Taxele, ce sunt a se plăti de cetățeni pentru servicii prestate, se înființează în interesul particular al locuitorilor prin regulamente comunale și se percep nu în măsura serviciului făcut, precum s'a admis aceasta prin Art. 252. din legea pt. U. A., când s'a interzis beneficiul, ci după Art. 434. din Legea pt. Org. Adm. Locale aceste taxe se impun, în așa fel, ca să aducă comunei venit cel puțin cheltuielile de întreținerea serviciului și amortizarea capitalului investit, deci încurajează legiuitorul pe comune să scoată și beneficii de pe urma serviciului; le-a dat un înțeles mai larg pentrucă comuna, ca un bun gospodar, să exploateze serviciul

propriu în mod rezonabil, pentru ca să aducă un aport bugetului dezechilibrat.

Să nu amintesc altceva, decât numai, serviciul de hornărit al comunelor, pentru care comuna până acuma trebuia să încaseze taxe dela proprietari, deci prestau o muncă efectivă legată cu cheltuielile și totuș, încasate de primărie, în întregime trebuiau achitate hornarului.

Cu aplicarea noii legi s'a schimbat și acest sistem și comuna chiar și din un astfel de serviciu asigură bugetului un venit, dând hornarului leafă fixată de Consiliu, iar diferența va afecta-o veniturilor comunei.

Al treilea izvor de venit sunt cotizațiunile.

Ele în legiurile fiscale ale țării românești, au apărut pentru prima dată în anul 1925, în L. pt. U. A. și cum erau streine de mentalitatea comunelor noastre, — dacă li-s'a și dat o aplicare echitabilă, totuș cetățenii nu s'au putut obișnui îndeajuns cu felul acesta de contribuție, pentru ce nici nu s'a practicat, decât în măsură mică, la orașe.

Cotizațiunile în occident, sunt cunoscute încă din secolul trecut și fiindcă se încassează pentru o destinație dinainte determinată, prin care se mărește valoarea acelor părți de terenuri și imobile, pentru care anume s'au impus și în lungul cărora s'au trasat pavaje, canaluri și alte lucrări de aceste gen, au și un înțeles adânc social, pentrucă numai aceia beneficiază de roadele acestor lucrări, cari contribuie și cu plata acestora.

Că poporul nostru nu s'a familiarizat cu felul acesta de cotizațiuni, — deși este cel mai echitabil posibil impozit, — sunt exemple vii atâtea apeluri în materia aceasta, cari se tranșează înaintea Comitetelor de Revizuire.

Veniturile izvorite din întreprinderi comerciale și industriale, sunt, ca nule, deoarece comunele rurale sunt lipsite de astfel de domenii și de astfel de venituri s'ar putea vorbi numai după 10—20 ani, când comunele, prin apropierea capitalului strein, ar înființa în lungul hoizărilor lor, uzine electrice, cariere . . . și alte întreprinderi aducătoare de folos, precum găsim în Austria, lăptăriile comunale din Olanda, societățile comunelor din Norvegia pt. valorificarea peștilor, în Italia și alte țări.

Legiuitorul român a scos prestațiunile în natură din legea drumurilor, în schimb a lăsat la latitudinea Consiliului comunal numai pentru îndeplinirea unor lucrări excepționale și urgente, în caz de inundații, de înzăpeziri, — să le întrebuițeze.

Prin scoaterea din uz a acestor impozite date în natură s'a păcătuțit mult față de drumurile și șoselele noastre, cari cu greu vor putea fi refăcute

prin cotele prevăzute în lege. Legiuitorul francez a menținut acest impozit până azi și datorită lui dispune țara soră de rețea de drumuri bune și șosele excelente. Impozitul acesta a intrat de mult în obicinuința țaranului și deci fără mari vexațiuni a putut fi întrebuițat pentru lucrări cu folos, deoarece a rămas la facultatea lui, — ca să-l presteze în natură sau bani.

Contribuțiunile înșirate le împărțim după 2 criterii și anume: independente de mersul încasărilor impozitelor de Stat și independente de — ale Statului.

E natural, că acelea, cari depind de — ale Statului, nu pot fi folosite după placul comunelor, — menirea lor fiind determinată prin lege și deci Statul își asigură legal un amestec în gospodăria comunei, prin ce ea pierde din autonomie; de aici se vede mai clar, cât depinde de mijloace financiare. Și deci nu e de mirare, când se susține, că atât autonomia, cât și descentralizarea comunelor, este o chestiune de bani, iar libertatea lor de disponibilități bugetare.

La început am spus că, pentru căutarea mijloacelor financiare, Statul și-a însușit aproape în întregime domeniul impozabil și numai o infimă parte a cedat în favorul comunelor, e de înțeles, că la noi nu poate fi vorba de autonomie fiscală, întrebuițându-se pentru aceste venituri, un sistem direct centralist. Și cum continuarea acestui sistem ar fi o ruină pentru comunele noastre, legiuitorul a adus legea finanțelor locale cuprinzând în un mănunchiu toate izvoarele de venit, ce se pot folosi pentru comuni, prin care sistem se poate îngriji comuna de procurarea de venituri în măsura cea mai largă.

Un alt impozit, care nu e legat de Stat, sunt cotizațiunile, cu cari trebuie să se impace deocamdată comunele.

Și când nici prin întrebuițarea acestor resurse nu s'ar umplea golurile și s'a dat dovada aceasta, Statul va trebui să cedeze din veniturile proprii — o sarcină în plus cetățenilor ar ținea în loc orice inițiativă de înaintare.

Ar fi ideal, ca domeniul impozabil al Statului, să fie despărțit de acela al finanțelor administrațiilor locale, iar mijloacele, să le pună Statul singur la dispoziție prin: faptul, că și-ar rezerva impozitele, cari nu sunt în nici o legătură cu viața locală a comunelor, — iar cele din mediul local: pe proprietate, agricole, de exemplu să fie cedate în întregime comunelor.

Prin aceea, că Statul și-ar rezerva pentru nevoi proprii, unele din impozite, iar cele din legătură cu viața locală ar rămâne în favorul comunelor, în-

seamnă, că golurile bugetare ar dispărea, iar viața comunală și-ar continua mersul firesc, având de unde să acopere necesitățile proprii.

Și când Statul în felul acesta ar ajuta, ca unitățile Administrative, să pornească înainte lărgindu-le și autonomia în materie fiscală, dispar cheltuielile așa zise obligatorii, cari azi consumă o mare parte a bugetului comunal, pentru că regimul autonom nu îngăduie sistemul acestor cheltuieli.

Aceasta n'ar însemna, ca Statul să se dezintereze de finanțele comunale, el va avea însă numai un control, dar nu și amestec în repartitia slabelor venituri ale comunei.

Și atunci liniștit putem privi la viitorul comunelor noastre.

I. E. I.

Adunarea generală a notarilor din județul Alba.

În sala mare a prefecturii de județ în Alba Iulia a avut loc adunarea generală anuală a notarilor din județul Alba.

Participă un mare număr de notari. **Prezidează** **DI IOAN FLORIAN**, notar pensionar în Laz. Președintele după ce evocă memoria lui I. G. Duca, face apel la notari, ca să aibă răbdare căci sunt semne, că situația notarilor se va schimba în bine.

Se intră în ordinea de zi.

Se deschide o discuție vie în privința salarizării și după ce se constată, că în raport cu pregătirea munca și răspunderea, **notarii între toți funcționarii de stat sunt cei mai slab salarizați**, se decide a înainta un memoriu către Ministerul de Interne, în care să se ceară, că salarizarea și încadrarea notarilor să se facă la fel cu a celorlalți funcționari de stat, dându-li-se și lor posibilitatea de avansare.

O discuție mai aprinsă a urmat asupra mutării notarilor, cerându-se, ca în noua lege administrativă să se omită așa zisul „interes de serviciu“, care în multe cazuri se confundă cu interesul organizației

de partid și **notarul să poată fi mutat numai pe cale disciplinară.**

S'a discutat apoi situația notarilor în ce privește atribuțiunile. Azi toate drepturile sunt ale primarului și toate îndatoririle și răspunderile sunt ale notarului din simpla cauză, ca primarul în cele mai multe cazuri este un simplu om de sat, fără nici o pregătire. Ori cine are îndatoriri și răspunderi, trebuie să aibă și atribuțiuni. Notarii cer ca după cum a fost în Ardeal și Banat și ei să fie membri de drept în consiliul comunal și în primăria comunală și nu numai purtători de peană. Tot ei notarii să fie și ofițeri ai staru civile.

Notarii au mai cerut, ca licenția să nu fie favorizată față de notarii diplomați din Ardeal și Banat, precum și aceea, că notarii diplomați din Ardeal și Banat fără posturi să fie numiți în vechiul Regat, acolo unde notarii nu au pregătirea cerută de lege.

Au mai cerut, ca să se intervină, ca la școlile de notari să nu se mai admită elevi fără bacalaureat sau o școală similară.

Notarii pretind mai departe, ca restanțele de salarii de pe anul 1932 să li se achite în numerar și nu în bonuri de impozit și că e timpul suprem să li se achite măcar și numai în bonuri de impozit diferențele de salar de pe anii 1926—1929, pe cari notarii din Ardeal și Banat le solicită meru de atâta vreme.

În fine după ce s'a aprobat contul de gestiune de pe anul 1933 și s'a votat bugetul pe anul 1935, la propunerea președintelui Ioan Florian, notarii decid unanim, că se înscriu cu toții ca membrii în liga anti-revizionistă.

La congresul general al avocaților, care a avut loc la Oradea, s'a cerut ca noua lege a actelor de stare civilă să se modifice în sensul ca rectificările de acte ale stării civile, sau înscrierile ulterioare să treacă în competența autorităților administrative. În acest chip, s'ar reduce, cel puțin cu jumătate lucrul la instanțele judecătorești și s'ar putea obține judecăți mai rapide în cauzele civilo-comerciale.

Pentru a veni în ajutorul colegilor notari s'a înființat pe lângă revistă un birou de contencios, stându-le la dispozițiune cu toate informațiunile de natură juridică de care au nevoie.

Răspundem în mod gratuit fie prin revistă, fie direct.

Revista Administrația Română este singurul organ oficial al notarilor din întreaga țară.

INFORMAȚIUNI

Colegul notar **Gh. Colan**, colaborator al revistei ns., a fost numit primpretor în Județul Caraș, iar colegul **Bunescu**, președintele secției Asociației din Sibiu a fost numit director la Prefectura Județului. Pe ambii îi felicităm călduros, bucurându-ne că, prin capacitatea și priceperea lor, doi colegi merițoși au obținut posturi atât de însemnate în Administrația Statului nostru.

Suntem siguri, că frații Colan și Bunescu nu vor uita pe colegii din mijlocul cărora s'au ridicat și vor activa și în viitor pentru propășirea corpului în care noi — notarii — îi considerăm că fac parte pentru totdeauna.

Cerem colegilor notari să ne aducă la cunoștință orice fel de transferare abuzivă, orice fel de șicanări pentru a interveni la cei în drept.

S'au suspendat compensările bonurilor de impozite cu datoriile pe 1932-33 și 1933-34. Ministerul de finanțe a trimis un ordin circular administratorilor financiari de încasări și plăți prin care li s'au dat dispozițiuni cu privire la primirea în plată a bonurilor de impozite, pentru impozitele și taxele datorate Statului și pe exercițiile 1932/33 și 1933/34.

Având în vedere greutățile de control asupra provenienței bonurilor de impozite, prezentate de contribuabili în compensarea impozitelor datorate pe exercițiile mai sus amintite, cum și asupra stabilirii diferitelor norme de înregistrare ce urmează a fi îndeplinite de către Cassa de Amortizare la efectuarea acestor compensări, ministerul de finanțe a dispus suspendarea punerii în aplicare a dispozițiunilor date cu ordinul circular Nr. 139.048—43.

Avem asigurarea că revizuirea funcționarilor publici nu va cuprinde pe notarii comunali, întrucât numirea fiecăruia s'a făcut cu respectarea tuturor formelor legale. Pentru locurile unde nu s'a ținut seama de aceste forme, într'unele părți din vechiul regat, cerem și noi această revizuire, pentru ca posturile respective să se dea acelorora cari au calitatea să le ocupe, mai cu seamă că, pe lângă licențiați, avem o pleiada de tineri diplomați ai școalelor de notar, cărora trebuie să li se dea locurile pe care le reclamă pregătirea lor profesională.

Zilele trecute s'au dat examene pentru ocuparea funcției de primpretor, comisiunea examinatoare fiind formată din Domnii D. Iuca subsecretar de stat, în calitate de președinte, Paul Goma, inspector general administrativ, membru și C. Danielescu, subdirector la direcția personalului, ca secretar al comisiei.

Luna trecută s'a ținut la Prefectura județului Ilfov o conferință administrativă sub președinția Domnului D. Iuca, Subsecretar de stat la Ministerul de Interne. Vorbind despre „asociația comunelor din județ”, înființată de Domnul Prefect I. Ghiță, Domnul Ministru Iuca a spus că e extrem de folositoare, exprimându-și dorința ca fiecărei comune care face parte din asociațiune să i se acorde câte un avantaj proporțional cu contribuțiunea ce a depus. A mai cerut ca la pertractările Consiliilor Comunale, pe lângă consilierii aleși, să ia parte și Consilierii de drept, ca preoți, învățători, etc. spre ași arăta părerile lor, în legătură cu nevoile populației și a instituțiilor ce reprezintă.

Au luat parte la această conferință d.nii: Iulian Peter, Al. Lucescu, Peter Ștefănescu, D. Tomescu inspector administrativ; Pașac prim pretor; Virgil Ursache, locțiitor de prefect; maior Andrei Ionescu, comandantul legiunii de jandarmi Ilfov; Adam Ivănescu, inspector agricol; Ghizdăvescu, inginerul județului; pr. Popian, protoereul județului; dr. Ghizdăvescu, medicul primar al județului; I. Voiculescu, președintele comitetului școlar județean; Motoc, revizor școlar; I. Bâra, secretar general al prefecturii; P. Drosescu, directorul contabilității; șefii de servicii toți pretorii și notarii licențiați în drept, cari urmăază școala specială ce s'a înființat. — D. Al. Iuca, subsecretar de Stat a arătat cari sunt atribuțiunile notariilor, modul cum trebuie să se comporte cu locuitorii și cu reprezentanții autorităților și care e rolul notarului licențiat în drept în mijlocul populației rurale.

Despre „Asociația Comunelor” preconizată de D. Ministru Iuca, distinsul nostru colaborator Dl. Primpretor Movilă scrie în lucrarea Dămnice-Sale „Comuna” dând și un proiect de statut de asocierea comunelor rurale. Recomadăm călduros această lucrare care are o deosebită importanță pentru notarii comunali.

Colegul nostru Domnul P. Popovici este plecat la București în vederea constituirii Comisiunei de elaborarea a statutului administrativ al țării.

T E L E F O N : 19
FONDAT : în anul 1892

Cont-Virement la Banca
Națională sub No. 98.

FABRICA DE CLOȘURI ȘI PĂLĂRII
N. KORBER & Co. S. A.
PERIAM Județul Timiș-Torontal (Banat)

==== **CAPITAL SOCIETAR VĂRSAT LEI 30,000.000** ====

Depozit permanent : BUCUREȘTI, Strada Carol No. 13, etaj I.

Fabricarea de cloșuri pentru pălării de dame și domni, precum și pălării pentru bărbați, de modă și țărănești. — Culoarele cele mai frumoase și formele cele mai moderne.

Cereți prețuțindeni pălării K O R B E R.

FRĂȚII MORAVETZ S. A.
TIMIȘOARA

Cel mai mare depozit de imprimare
administrative din Banat și Transilva-
nia. // Hârtie, rechizite de birou și
/// cărți. Cel mai eștin. ///

Serviciul prompt și conștincios.

Comandați și Dv. dela noi.

A apărut

COMUNIA

**Interesele și activitatea autorităților locale
de: ALEXANDRU I. MOVILĂ, primpretor**

Cuprinzând și :

I. Actualul text al legii pentru organizarea administrației locale, în care s'au introdus toate modificările ce i s'au adus.

II. 13 proiecte de regulamente comunale, privitoare la igienă și sănătate publică, edilitate, poliție comună, etc.

III. 1 proiect de statut pentru asocierea comunelor.

Prin publicarea acestei lucrări, s'a pus la dispoziția organelor administrative un mijloc lesnicios pentru înțelegerea și aplicarea legilor de administrație locale.

Lucrarea se află de vânzare la Librăria Frații MORAVETZ S. A. Timișoara

ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ

ORGANUL ASOCIAȚIEI NOTARILOR COMUNALI DIN ROMÂNIA

Onor.